РЕШЕНИЕ (ЕС) 2020/1012 НА КОМИСИЯТА

от 24 февруари 2020 година

относно Държавна помощ SA.48394 2018/C (ex 2017/N), която Румъния е привела в действие частично в полза на Националната уранодобивна компания (Compania Nationala a Uraniului — CNU)

(нотифицирано под номер C(2020) 1069)

(само текстът на румънски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, алинея първа от него,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

след като прикани заинтересованите страни да представят своите мнения съгласно горепосочените разпоредби ([1]),

като има предвид, както следва:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) На 30 септември 2016 г. Комисията реши да не повдига възражения по отношение на държавна помощ под формата на шестмесечен заем за оздравяване в размер на 62 милиона румънски леи (RON) (приблизително 13,1 милиона евро ([2])), който Румъния бе планирала да предостави на Националната уранодобивна компания (Compania Nationala a Uraniului — CNU) ([3]). В това решение („решението относно помощта за оздравяване“) Комисията счете, че държавната помощ е съвместима с вътрешния пазар в съответствие с Насоките за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение („Насоките за ОиП“) ([4]). Както е записано в решението относно помощта за оздравяване, румънските органи са поели ангажимент да предоставят на Комисията в рамките на шест месеца след одобряването на заема план за преструктуриране, както е посочено в раздел 3.1.2 от Насоките за ОиП (вж. съображение 42 от решението относно помощта за оздравяване).

(2) На 12 юни 2017 г. Румъния предаде план за преструктуриране за CNU („първоначалния план за преструктуриране“), като също така уведоми за намерението си да предостави помощ за преструктуриране в размер на 441 милиона румънски леи (93 милиона евро) в полза на CNU. Между 9 август 2017 г. и 13 декември 2017 г. бяха осъществени няколко размени на кореспонденция и искания на информация от страна на Комисията, на които Румъния предостави отговори.

(3) С писмо от 8 май 2018 г. Комисията уведоми Румъния, че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по отношение на помощта.

(4) Решението на Комисията за откриване на процедурата (по-нататък наричано „решението за откриване на процедурата“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([5]) на 19 юни 2018 г. Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си по отношение на помощта, но такива не бяха получени.

([1]) ОВ C 236, 6.7.2018 г., стр. 6.

([2]) В това решение е използван обменният курс от 17 септември 2019 г.: 1 RON = 0,211 EUR и, когато е приложимо, 1 RON = 0,233 USD и 1 USD = 0,906 EUR. Стойности във валута, различна от румънски леи, са посочени само за информация.

([3]) Решение на Комисията от 30 септември 2016 г., SA. 46312 (2016/N) — *Помощ за оздравяване, предоставена от Румъния в полза на Compania Națională a Uraniului SA*, ОВ C/425/2016.

([4]) Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ C 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

([5]) Вж. Решение на Комисията от 8 май 2018 г. относно Държавна помощ SA.48394 (2018/C) (ex 2017/N) — *Преструктуриране на Националната уранодобивна компания (Compania Nationala Uraniului – CNU)* (ОВ C 236, 6.7.2018 г., стр. 6).

(5) Румънските органи изпратиха своите становища относно решението за откриване на процедурата и нов план за преструктуриране (по-нататък наричан „втория план за преструктуриране“) с писмо от 7 август 2018 г.

(6) В рамките на видеоконференция, проведена на 3 декември 2018 г., Комисията поиска допълнителни разяснения от румънските органи относно плана, представен на 7 август 2018 г.

(7) Румънските органи предоставиха на Комисията допълнителни мнения и информация на 20 декември 2018 г., 14 февруари 2019 г., 20 март 2019 г., и също така на 19 април 2019 г. представиха нов план за преструктуриране (по-нататък наричан „третия план за преструктуриране“).

(8) Също така, на 24 и 25 юни 2019 г. Комисията проведе среща с румънските органи по тяхно искане.

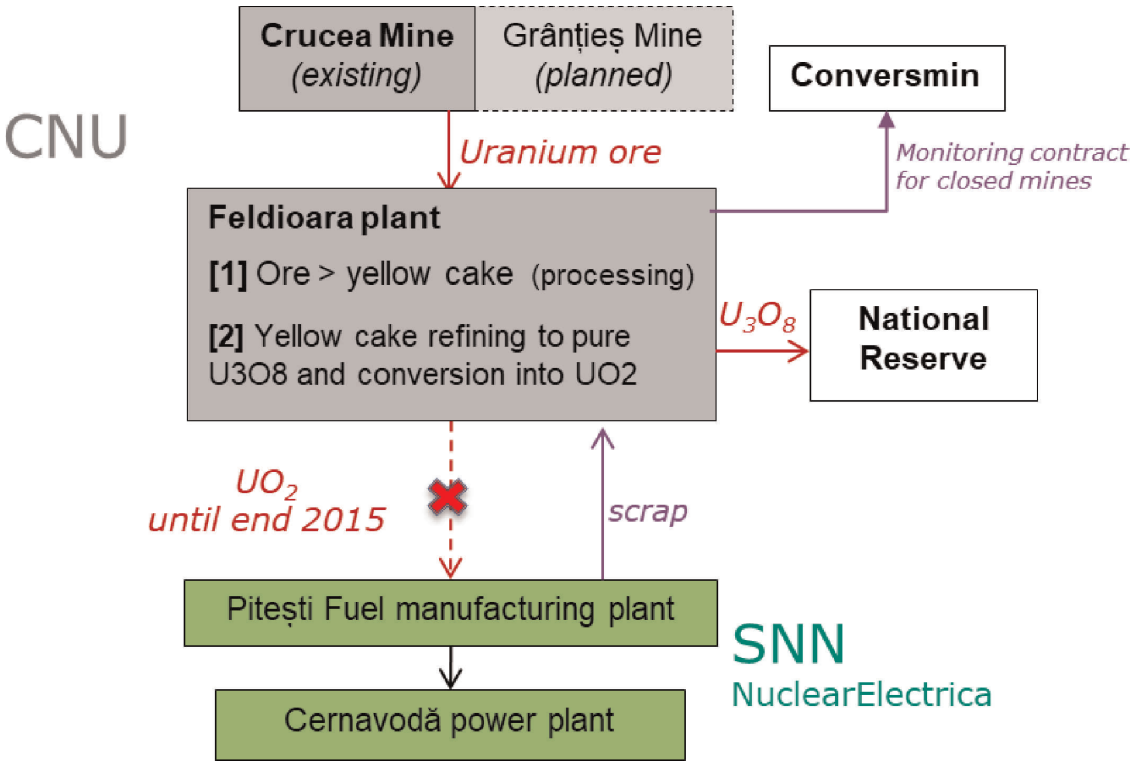
2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

2.1. Предприятието получател

2.1.1. *Дейности на CNU*

(9) CNU е румънско дружество със седалище в Букурещ, което експлоатира уранови мини и произвежда суровини за производство на ядрена енергия в Румъния. CNU добива уранова руда, преработва я в уранов концентрат, пречиства я до чист уранов октоксид (U_3O_8) и след това в крайна сметка я трансформира в уранов диоксид (UO_2). CNU е учредено през 1997 г. като дружество с ограничена отговорност, изцяло собственост на държавата. През 2017 г. в CNU са заети 772 служители.

(10) CNU има две работни площадки. В уранодобивната мина, разположена в окръг Crucea-Botușana (област Suceava, североизточен регион), през 2017 г. са заети 346 души, докато в завода за преработка и пречистване, разположен във Feldioara (област Brașov, регион Център), са заети 350 души. На следващата таблица са представени основните източници на приходи през последните години:

(11) CNU има два традиционни клиента, притежаваното от държавата национално дружество Nuclearelectrica S.A. (по-нататък наричано „SNN“), което изкупува UO_2, за да произвежда гориво за своята едноименна атомна електроцентрала в Cernavodă, и Националната администрация на държавния резерв и специалните въпроси (Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, по-нататък наричана „ANRSPS“), която изкупува U_3O_8. Преди тези два купувача взети заедно са формирали 95 % от приходите на CNU.

(12) SNN е учредено през 1998 г. след преструктурирането на румънската енергийна система и се котира на Будапещката фондова борса от 2013 г. насам. SNN произвежда електрическа и топлинна енергия, като използва ядрена енергия, чрез атомната електроцентрала Cernavodă и произвежда ядрено гориво чрез FCN — завода за производство на ядрено гориво в Piteşti. Според последните отчети структурата на капитала на SNN е следната: 82,49 % са собственост на румънската държава чрез министерството на енергетиката, 7,05 % са собственост на Fondul Proprietatea SA, 5,6 % — на други юридически лица и 4,8 % — на физически лица.

(13) Основният орган за корпоративно управление на SNN е Общото събрание на акционерите, което взема решения по стратегически въпроси, включително назначаването и освобождаването на Съвета на директорите с обикновено мнозинство, приемането на годишния бюджет, одобряването на стратегията и политиката за развитие, както и инвестиции и други сделки на стойност над 50 милиона евро ([6]). Изпълнителният орган, натоварен с управлението на SNN, е Съветът на директорите, съставен от седем членове, от които най-малко четирима трябва да бъдат независими администратори. Решенията относно договорите с доставчици на уран под прага от 50 милиона евро попадат в рамките на отговорностите на Съвета.

2.1.2. *Причини за затрудненията на CNU*

(14) Клиентелата на CNU не е диверсифицирана и е зависима до голяма степен от два купувача, от които се откроява SNN с над 80 % от продажбите. CNU губи своите два основни клиента считано от 2016 г., когато SNN сключва договор с конкурента на CNU, а ANRSPS изобщо не сключва договор за доставки. През декември 2015 г. SNN решава да възложи своя договор за доставка на UO_2 чрез тръжна процедура, в която се състезават неговите два регистрирани и одобрени доставчика, CNU и канадският доставчик Cameco, който в крайна сметка печели договора. CNU не намира алтернативен купувач и следователно вече не е в състояние да продава продукцията си.

(15) В таблица 1 по-долу, предоставена от румънските органи, са посочени различните ценови оферти, подадени от CNU и Cameco (между 2016 г. и 2018 г.) в различните кръгове на тръжната процедура, организирана от SNN. Когато SNN решава да подпише първия договор с Cameco, подадената от CNU оферта е със 72 % по-висока. Всички следващи оферти от CNU също са на значително по-високи цени от тези на Cameco, като разликата е от порядъка +39—+99 %, поради което SNN многократно подписва договори за доставка с Cameco.

Таблица 1

Обобщена таблица относно тръжните процедури на SNN за 120 тона UO_2 (необходими за 6 месеца) за периода 2016—2018 г.

	Дата на подписване на договора от SNN	Дата на първата доставка по всеки договор	Оферта от Cameco	Оферта от CNU	Разлика в цената между офертата на CNU и офертата на Cameco
1	29.1.2016 г.	4.3.2016 г.	[…] USD * (≈ […] RON)	[…] RON	+ 72 %
2	8.7.2016 г.	15.9.2016 г.	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 39 %
3	23.12.2016 г.	15.2.2017 г.	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 52 %
4	6.6.2017 г.	21.8.2017 г.	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 85 %
5	5.1.2018 г.	26.2.2018 г.	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 77 %

([6]) Вж. устава на SNN, на разположение на адрес http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2014/08/engl-act-const1.pdf

6	19.7.2018 г.	17.9.2018 г.	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 99 %

Източник: Отговор, предоставен от Румъния на 20 декември 2018 г.
* Поверителна информация

(16) Съответно приходите на CNU се формират само от второстепенни странични дейности, като например договор за услуги със SNN за обработка на отпадъци, и значително намаляват. Както е показано в таблица 2, общите приходи на дружеството намаляват от 110,8 милиона румънски леи (23,4 милиона евро) през 2015 г. на 15,2 милиона румънски леи (3,2 милиона евро), което е недостатъчно за покриване на разходите на CNU през 2016 г.

(17) Преди резкия спад на приходите от продажби през 2016 г., CNU вече е отчело сравнително значими оперативни загуби през 2014 г. и 2015 г. Постепенното изчерпване на ресурсите от уран в мината Crucea-Botușana отчасти обяснява слабите оперативни резултати на CNU. Миннодобивните дейности на CNU са свързани с високи експлоатационни разходи, тъй като на дружеството не достигат средства за поддръжка на транспортните маршрути, разстоянията за транспортиране се увеличават поради изчерпването на находището и липсата на преоборудване на подземните съоръжения.

(18) CNU също така не разполага с финансови ресурси за проучване на ново находище на уранова руда, открито в Tulgheș-Grinties, както и за модернизиране на неговия завод във Feldioara.

(19) И накрая, CNU също така понася все по-високи разходи за комунални услуги, такси за минна дейност и допълнителни данъци (екологичен данък).

Таблица 2

Избрани финансови данни съгласно първия план за преструктуриране за периода 2014—2023 г.

(в млн. RON)

	2014—2016 г.			Период на преструктуриране					Период след преструктурирането	
Показател	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо приходи	142,9	110,8	15,2	210,0	193,9	193,9	193,9	193,9	196,8	196,8
Общо разходи	246,3	254,2	109,1	188,0	191,0	184,6	186,9	189,4	189,4	189,4
Печалба/ Загуба	-104,7	-143,4	-93,9	18,5	2,6	7,9	5,9	3,8	6,2	6,2
Печалба преди лихви, данъци и амортизация (EBITDA)	-60,5	-95,1	-54,3	64,5	44,7	43,2	41,8	39,7	42,1	42,1

2.2. **Добив на уран и концентрати за ядрено гориво**

(20) CNU произвежда основно два вида крайни продукти: уранов концентрат (който съдържа висока концентрация на U_3O_8) и (необогатен) UO_2.

(21) Урановият концентрат е стандартна търговска стока, която се търгува в целия свят при относително прозрачни цени и условия. Урановият концентрат, който е базовият продукт за производството както на необогатен, така и на обогатен UO_2, се произвежда и търгува от дружества, установени извън Европа (като Cameco), но също и от европейски (регистрирани) дружества като Orano (бившето Areva), RioTinto или BHP Billiton. Освен това новите участници на този пазар понастоящем са на различни етапи на развитие с нови проекти за миннодобивна дейност в Испания, Финландия и Унгария ([7]).

(22) Румъния е посочила по-специално, че през май 2017 г. дружеството Orano спонтанно е предложило да снабдява CNU с уранов концентрат от своята мина в Нигер. Orano е твърдяло, че е в състояние да доставя цялото количество уранов концентрат, необходим на CNU за производство на UO_2 в полза на SNN за двата реактора в Cernavodă ([8]).

([7]) Информацията е почерпена от https://www.wise-uranium.org/upeur.html на 23 септември 2019 г.

(23) По отношение на преобразуването на U_3O_8 в UO_2 съществува реална конкуренция между Cameco и CNU за ядрените електроцентрали с базирана на CANDU (CANada Deuterium Uranium — „CANDU“) технология. Освен това всяко дружество, което понастоящем произвежда уранови съединения за обогатен уран, от който да се произвежда ядрено гориво, като например Orano (бившето Areva), разполага с технологичния капацитет да стъпи на този пазар и може да го счете за привлекателен и да реши да направи това в бъдеще, като предлага заместващ продукт. Според публично достъпната информация Orano понастоящем модифицира процеса на промишлено производство в своя завод в Malvési, за да може да продава необогатен UO_2, — един от своите междинни продукти, на международния пазар ([9]). Освен това съществуват и алтернативни, понастоящем осъществяващи дейност доставчици на (необогатен) UO_2 за CANDU реактори, като Dioxitek (Аржентина), CNNC (Китай), PAEC (Пакистан), NFC (Индия).

2.3. **Първоначален план за преструктуриране на CNU**

(24) След решението на Комисията относно помощта за оздравяване, с което бе одобрен заем на стойност 62 милиона румънски леи (13,1 милиона евро) ([10]), на 12 юни 2017 г. Румъния уведоми за първоначалния план за преструктуриране, изтичащ през 2021 г.

(25) В първоначалния план за преструктуриране общите разходи за преструктуриране възлизат на 941 милиона румънски леи (198,5 милиона евро) (подробна разбивка е представена в съображение 22 от решението за откриване на процедурата). Предвижда се тези разходи за преструктуриране да бъдат финансирани, според Румъния, с държавна помощ в размер на 441 милиона румънски леи (93,0 милиона евро) и със собствен принос на CNU в размер на 500 милиона румънски леи (105,5 милиона евро) ([11]) (т.е. около 53 % от разходите за преструктуриране).

(26) Помощта за преструктуриране, за която е продадено уведомление, се състои от следните пет инструмента за помощ:

а) преобразуване на помощ за оздравяване в размер на 62 милиона румънски леи (13,1 милиона евро) в помощ за преструктуриране;

б) безвъзмездни средства в размер на 75,5 милиона румънски леи (15,9 милиона евро);

в) опрощаване на задължения в размер на 77 милиона румънски леи (16,2 милиона евро);

г) оперативна субсидия в размер на 213 милиона румънски леи (44,9 милиона евро);

д) преобразуване на дълг на CNU в размер на 13,3 милиона румънски леи (2,8 милиона евро), считано от 30 март 2017 г., в акции, притежавани от румънската държава.

(27) Собственият принос към разходите в първоначалния план за преструктуриране включва четири основни източника на приходи на CNU от експлоатация (пълни подробни данни са предоставени в съображение 20 от решението за откриване на процедурата):

а) различни договори за доставки на U_3O_8 с ANRSPS;

б) многогодишен договор за снабдяване на SNN с UO_2 за периода от 1 септември 2017 г. до 31 декември 2021 г.;

в) многогодишен договор с SNN за преработка на неотговарящи на изискванията материали, съдържащи природен уран;

г) различни договори с Conversmin SA за опазване, затваряне, възстановяване на околната среда и наблюдение на затворени уранови мини.

2.4. **Описание на причините, довели до откриването на процедурата**

(28) В решението за откриване на процедурата Комисията изрази позицията, че плановете на Румъния да предостави публично финансиране в подкрепа на плана за преструктуриране на CNU включват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

([8]) Точка 12.2 от референтните документи на румънските органи, подадени под формата на приложение към писмо № 121321/DV/8.12.2018.

([9]) https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, стр. 13.

([10]) Заемът за помощ за оздравяване бе отпуснат на 5 октомври 2016 г. от румънската държава чрез нейния представител, Министерството на енергетиката, в съответствие с Извънредно правителствено постановление № 65/2016 за установяване на правната рамка за предоставяне на индивидуална законосъобразна помощ за оздравяване на Националната уранодобивна компания (Държавен вестник № 801 от 11 октомври 2016 г.). По заема за оздравяване в договора бе заложена лихва в размер на 6,92 %, като той бе изплатен на два транша: 47,2 милиона румънски леи на 5 ноември 2016 г. и след това 13 167 550,53 румънски леи на 30 март 2017 г. Лихвеният процент бе коригиран на 19 юли 2017 г. от 6,92 % на 11,08 %. Източник: www.cdep.ro/interpel/2018/r1405B.pdf

([11]) Формуляр за уведомление част III.Б, точка 5.1.Б

(29) Тъй като CNU удовлетворява критериите, за да бъде квалифицирано като предприятие в затруднено положение съгласно точка 20 от Насоките за ОиП, съвместимостта на помощта за преструктуриране беше анализирана в съответствие с посочените насоки. След предварителна оценка Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на мерките, описани по-горе, с Насоките за ОиП. Тези съмнения са обобщени в съображения 30—46 по-долу (пълни подробни данни са представени в решението за откриване на процедурата в съображения 44—70 от него).

2.4.1. *Съмнения относно равнището на собствения принос на CNU към плана за преструктуриране*

(30) Комисията изрази съмнения дали източниците на финансиране, предложени от Румъния, съставляват значителен, действителен и наличен собствен принос, който не съдържа помощ, в размер на най-малко 50 % и следователно направи предварително заключение, че първоначалният план за преструктуриране не отговаря на основните изисквания на Насоките за ОиП по отношение на собствения принос.

(31) Първо, по отношение на действителния и наличен характер на собствения принос Комисията направи предварително заключение, че никой от четирите източника на собствен принос, описани в съображение 27, не удовлетворява този критерий. Съгласно точка 63 от насоките за ОиП собственият принос изключва очаквани бъдещи печалби, като парични потоци. Комисията отбелязва, че сред договорите, посочени от Румъния, са се реализирали договори едва за незначителни суми, и то само отчасти.

(32) Второ, по отношение на изискването собственият принос да не съдържа помощ Комисията направи предварително заключение, че решаващият договор за доставки на UO_2 на принципа „взимаш или плащаш“ с SNN, който се е очаквало да формира приблизително 80 % от продажбите на CNU, едва ли би бил сключен при пазарни условия. Въз основа на наличните пазарни данни договорът, предвиждащ 623 румънски леи (131 евро) за kg_U (т.е. 423 румънски леи за kg_U без субсидия) и съответстващ на 110 щатски долара (100 евро) за kg_U (без субсидия), би надхвърлил прогнозната пазарна цена (67 щатски долара — 61 евро — за kg_U) с 64 %.

(33) Освен това Комисията изрази съмнения, че всички други предложени източници на собствен принос не съдържат помощ: тези приноси всъщност произтичат от планирани договори с органи на публичната администрация и предприятия държавна собственост. По-конкретно Румъния не е успяла да докаже, че ANRSPS — публичноправен субект, би подписало планираните договори със CNU на пазарни цени и че другият планиран договор с SNN за преработка на неотговарящи на изискванията материали би бил сключен при пазарни условия, например в сравнение с други типични договори за доставки в бранша.

(34) Трето, въз основа на информацията, представена от Румъния, нито един пазарен инвеститор или кредитор не е подкрепял плана, нито е имал намерение да го направи. Румъния не е успяла да предостави на Комисията никаква подкрепяща информация, като например писмо за изразяване на намерение, която би показала и доказала интерес от бъдещ пазарен инвеститор към доверително управление, подкрепяне и финансиране на плана за преструктуриране, предмет на уведомлението.

(35) И накрая, Комисията изрази съмнения и по отношение на изтъкнатия от Румъния довод в смисъл, че продажбите на дълготрайни активи също ще осигурят източник на собствен принос. Не е ясно каква би могла да бъде пазарната стойност на такива дълготрайни активи, сроковете на продажба и най-важното, до каква степен такава продажба би могла да се осъществи успешно в рамките на периода на преструктуриране.

2.4.2. *Съмнения относно възстановяването на дългосрочната жизнеспособност на CNU*

(36) Комисията изрази също така съмнения, че първоначалният план за преструктуриране би довел до възстановяване на жизнеспособността на CNU в края на периода на преструктуриране. Всъщност не е установено, че CNU би осигурило достатъчна възвращаемост и би било в състояние да остане на пазара без по-нататъшна помощ.

(37) Първо, Комисията отбелязва, че Румъния не е предоставила, в отговор на изпратеното искане, набора от ключови икономически показатели за периода на преструктуриране и данни относно рентабилността и производствените разходи, поотделно за всяко от своите основни настоящи или планирани предприятия (мината Crucea-Botușana, завода Feldioara, мината Tulgheș-Grințieș). Във всеки случай информацията, предоставена на обобщено равнище, е неубедителна по отношение на възвръщането на дългосрочната жизнеспособност на CNU в края на периода на преструктуриране.

(38) Второ, рентабилността на CNU остава ниска, дори ако се вземе предвид ценовата субсидия, която е била предназначена да покрие разликата между неговите производствени разходи и пазарната цена на UO_2 и която Румъния е определила като държавна помощ. Тъй като не се предполага постепенно намаляване на тази помощ през периода на преструктуриране, Комисията направи предварително заключение, че ако не бъдат представени допълнителни подкрепящи доказателства, остават съмнения за това дали CNU би било жизнеспособно след края на периода на преструктуриране без по-нататъшна държавна оперативна субсидия.

(39) Трето, Комисията изрази съмнения относно производствените разходи, посочени от румънските органи, след приключването на инвестицията в новата мина Tulgheș-Grinţieș. По-конкретно Комисията подчерта, че Румъния не е предоставила инвестиционно проучване в подкрепа на посочената сума на разходите за производство на U_3O_8 в размер на 460 румънски леи (97 евро) за kgU ([12]) и отбеляза, че тази оценка значително надхвърля действителната пазарна цена от 22 щатски долара (20 евро) за фунт U_3O_8 в края на февруари 2018 г. ([13]).

(40) Освен това Комисията отбеляза и че прогнозите за цената на урана, представени от Румъния в подкрепа на перспективите за инвестиции в новата мина, са остарели и ненадеждни и поради това пораждат съмнения за жизнеспособността на новата мина. Тъй като в точка 51 от Насоките за ОиП се посочва, че възвръщането на жизнеспособността не трябва да бъде обусловено от оптимистични хипотези, свързани с външни фактори, като колебанията в цените, Комисията изразява също така съмнения дали тази точка от Насоките за ОиП е спазена.

2.4.3. *Съмнения относно компенсаторните мерки*

(41) В тази връзка Комисията отбеляза, че Румъния предвижда само две мерки за поведение. Според първоначалния план за преструктуриране CNU възнамерявало да се въздържа от закупуване на дялове в други предприятия по време на периода на преструктуриране и от използване на помощта като реклама при продажбата на своите продукти. Въпреки това, в отсъствието на смислени и ясни структурни мерки, Комисията изразява съмнения, че предложените компенсаторни мерки ограничават в задоволителна степен отрицателните ефекти върху конкуренцията, създадени от потенциалната помощ.

(42) По-конкретно, противно на твърдението на Румъния, че не съществува европейски пазар за продукта, доставян от CNU, и че поради това няма да има необходимост от допълнителни компенсаторни мерки, Комисията изтъкна няколко съображения.

(43) Първо, Комисията отбеляза, че по отношение на добива, въпреки че понастоящем никое друго европейско дружество освен CNU не добива уранова руда в ЕС, в ЕС съществуват дружества с активна дейност, които внасят уранови съединения с оглед снабдяване на инсталации за преработка/пречистване и евентуално производство на ядрено гориво. Такъв е например случаят с Orano (бившето Areva), което внася уранови съединения в ЕС от своите миннодобивни дейности в държави извън ЕС, като Нигер: следователно пазарът е отворен за конкуренция. В допълнение, открити са находища на уранова руда и всъщност е обявено или планирано откриването на нови галерии в Испания и Финландия през периода 2018—2019 г.

(44) Второ, Комисията отбеляза, че по отношение на дейностите за преработка/пречистване, въпреки че понастоящем в ЕС няма друго дружество, освен Cameco, което осъществява дейност по снабдяване с необогатен UO_2 за ядрени електроцентрали с технология, базирана на CANDU, тези пазари са отворени за конкуренция и всяко дружество може да счете, че са привлекателни и да реши да стъпи на тях в бъдеще или да предлага заместващи продукти, снабдявани от другаде. Освен от Cameco, необогатен UO_2 за CANDU реактори може да бъде предлаган и от чуждестранни доставчици, например от Китай или Индия.

(45) Трето, Комисията също така отбеляза, че Румъния е представила някои противоречащи си твърдения в своя първоначален план за преструктуриране, като е намекнала, че CNU ще се стреми да разшири портфейла си с клиенти извън Румъния, твърдейки същевременно, че няма европейски пазар за продукта, доставян от CNU, и следователно не са необходими компенсаторни мерки.

(46) Поради това Комисията направи предварителното заключение, че: i) съществува действителна конкуренция по отношение на дейността по *добив* на уран и ii) може да възникне по-нататъшна конкуренция по отношение на дейността по *преработка и пречистване* на уран. Следователно мерките за поведение, предложени от Румъния, изглеждат недостатъчни и са необходими структурни компенсаторни мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията.

3. **МНЕНИЯ НА РУМЪНИЯ**

(47) В мненията на Румъния относно решението за откриване на процедурата са представени нова информация и някои забележки, както и втори план за преструктуриране, както следва по-долу.

([12]) Около 120 щатски долара за килограм U или 46 щатски долара за фунт U_3O_8, на база на съотношението 1 килограм U = 2,59979 фунта U_3O_8 съгласно следния специализиран уебсайт: http://www.uranium.info/unit_conversion_table.php.

([13]) Информацията е почерпена от https://www.uxc.com/p/prices/UxCPrices.aspx на 22 март 2018 г.

3.1. **Мнения на Румъния относно прилагането на Договора за ЕОАЕ**

(48) Румънските органи твърдят, че преструктурирането е подкрепило ангажиментите, които те са поели съгласно Договора за ЕОАЕ по отношение на ядрената безопасност, по-специално следните от тях:

а) предотвратяване на наводненията в мините,

б) контролирано заустване на подземните води и водите от хвостохранилищата,

в) обеззаразяване и почистване на водите от мините и хвостохранилищата от уран, радий и различно съдържание на сол, надхвърлящо изискванията относно околната среда, което вероятно би довело до изключително сериозни последствия за околната среда и населението, включително за съоръженията и оборудването на дружеството,

г) сигурността на доставките на суровини за производството на ядреното гориво, необходимо за експлоатацията на блоковете на атомната електроцентрала Cernavodă, включително поддръжката на местния ядрен горивен цикъл, което допринася за осигуряването на енергийната сигурност на Румъния,

д) управлението на запасите от уран, затварянето на обекти, където са се извършвали миннодобивни дейности/дейности по добив на уран, запазването, извеждането от експлоатация на ядрени блокове, извършването на дейности по екологизиране, наблюдение на свързаните с околната среда и населението фактори в периода след затварянето, сложни и продължителни дейности и процеси с цел да се избегне радиоактивно замърсяване, затваряне на мини, екологизиране, наблюдение в периода след затварянето.

е) Румъния също така смята, че CNU е от решаващо значение за сигурността на енергийните доставки в Румъния и за поддържането на ценния ѝ експертен опит и значителните инвестиции в оборудването, технологиите и лицензите на CNU, които иначе биха могли да се изгубят ([14]). Румъния счита, че местната минна дейност е най-сигурният начин за гарантиране на веригата на доставките за производството на ядрена енергия и твърди, че CNU е единственият доставчик на UO_2 в ЕС, който може да осигури по ефикасен и устойчив начин суровината за производството на ядрено гориво в ядрените реактори в Cernavodă ([15]).

3.2. **Втори план за преструктуриране**

(49) На първо място Румъния подчертава, че в своя втори план за преструктуриране оттегля три от петте мерки за помощ, обявени в първоначалния план за преструктуриране, а именно мерки в), г) и д), както е описано в съображение 26, което води до значително намаление в размера на помощта, която трябва да бъде отпусната, от 440,8 милиона румънски леи (93,0 милиона евро) на 125,1 милиона румънски леи (26,4 милиона евро). Мерките за помощ, които остават, са преобразуването на помощта за оздравяване в размер на 60,4 милиона румънски леи (12,7 милиона евро) и безвъзмездни средства в размер на 64,8 милиона румънски леи (13,7 милиона евро).

(50) Разходите за преструктуриране също биха намалели от 941 милиона румънски леи (198,5 милиона евро) на 250,3 милиона румънски леи (52,8 милиона евро), от които според твърдяното от Румъния CNU би допринесло 50 %, т.е. 125,1 милиона румънски леи (26,4 милиона евро).

(51) Като част от този втори план за преструктуриране CNU би създало ново сътрудничество с SNN. В този контекст Румъния счита, че опасенията на Комисията, изразени в съображения 47—50 от решението за откриване на процедурата, по отношение на потенциалната държавна помощ, включена в цената по планирания договор с SNN, стават безпредметни, тъй като въпросният договор вече не се планира. Румъния обяснява, че след като SNN е прекратило договора си със CNU, което отчасти е причината за финансовите затруднения на CNU, SNN е започнало да се снабдява със суровини от канадското дружество Cameco. Било е счетено обаче, че да се разчита на един единствен източник на доставки е рисковано в дългосрочен план и вследствие на това SNN е представило стратегия за диверсификация на снабдяването.

(52) Общото събрание на SNN е одобрило тази стратегия през май 2018 г. и изрично е посочило CNU като доставчик на услуги по преработване. Румъния обяснява, че въз основа на тази стратегия зависимостта от един доставчик и съответните рискове ще бъдат избегнати, като на международните пазари се купува U_3O_8, вместо UO_2, и CNN го преработва и използва получения UO_2 при производството на ядрено гориво. Отношенията между SNN и CNU биха включвали преработката и съхранението на U_3O_8 в помещенията на CNU и квалифицирането от страна на CNU на доставчици на U_3O_8: действително би било необходимо квалифициране от страна на CNU, преди да се организират състезателни процедури сред квалифицираните доставчици на U_3O_8, тъй като SNN няма необходимите експертни познания, за да квалифицира доставчици на U_3O_8.

([14]) Предоставена от Румъния информация от 19 април 2019 г., глава IV.3. План за преструктуриране, точка iv).
([15]) Предоставена от Румъния информация от 19 април 2019 г., глава IV.3. План за преструктуриране, точка iv).

(53) След това Румъния приема закон, регламентиращ принципите, определящи националната стратегия на Румъния по отношение поддържането на интегрирания ядрен цикъл, доставката на суровини за производство на ядрено гориво, необходимо за експлоатацията на блоковете на атомната електроцентрала в Cernavodă ([16]) (по-нататък наричан „Закон № 193/2018“). В Закон № 193/2018 е определено, че CNU има изключително право да произвежда прах от UO_2 на територията на Румъния, а SNN ще купува този продукт изключително от CNU, освен ако CNU не може да достави необходимото количество. Критериите и методите за определяне и коригиране на регулираните цени за услугите по квалифициране, съхранение и преработка на U_3O_8 и на цената на UO_2, предоставян от CNU, трябва да бъдат установени въз основа на действителните разходи на CNU в съответствие с Решение на правителството, което все още е било в процес на обсъждане, когато Румъния е представила втория план за преструктуриране (вж. подробности за този закон в съображение 63 по-долу) ([17]). Румъния очаква, като част от втория план за преструктуриране, считано от 2018 г. да влезе в сила договор между CNU и SNN.

(54) На 22 юни 2018 г. CNU е предложило да достави […] тона$_U$ UO_2 на цена от […] RON за kg$_U$ (без ДДС), тоест […] EUR за kg$_U$. На 17 юли 2018 г. SNN е съобщило на CNU, че първата поръчка за количество от […] тона$_U$ UO_2 няма да бъде възложена на CNU заради предложената единична цена. На 19 юли 2018 г. CNU и SNN подписват рамково споразумение, по силата на което CNU ще осигурява UO_2 на SNN.

(55) През ноември 2018 г. SNN и CNU сключват твърд договор за придобиването на […] тона$_U$ UO_2 на цена от […] RON/kg ([…] EUR/kg) (общо […] милиона румънски леи ([…] милиона евро) (без ДДС) в рамките на горепосоченото рамково споразумение ([18]).

3.3. **Трети план за преструктуриране**

(56) След видеоконференция с Комисията, която беше проведена на 3 декември 2018 г., за да се обсъди вторият план за преструктуриране, Румъния представи третия план за преструктуриране, който заменя всички предишни планове за преструктуриране, за които е подадено уведомление.

(57) В третия план за преструктуриране са запазени само две от петте първоначални мерки за помощ, като сумата е по-малка в сравнение с първоначалния план за преструктуриране. Оставащите мерки са на обща стойност 178,3 милиона румънски леи (37,6 милиона евро) и включват i) преобразуване на помощта за оздравяване в помощ за преструктуриране в размер на 60,4 милиона румънски леи (12,7 милиона евро) и ii) безвъзмездни средства в подкрепа на инвестициите на CNU в размер на 64,8 милиона румънски леи (13,7 милиона евро), включително за пускането в експлоатация на мината Tulgheș-Grințieș. Въведена бе нова субсидия в размер на 53,1 милиона румънски леи (11,2 милиона евро), за да покрие разходите за затваряне на мината Crucea-Botușana.

(58) Румъния уведоми, че общите разходи за преструктуриране в размер на 356,4 милиона румънски леи (75,2 милиона евро), описани подробно в таблица 3 по-долу, ще се финансират отчасти от помощта за преструктуриране и от принос на CNU в размер на 178,1 милиона румънски леи (37,6 милиона евро), произтичащ от бъдещите му приходи.

Таблица 3

Разходи за преструктуриране и финансиране

Планирани разходи за преструктуриране	Сума на разходите	Държавна помощ	Принос от собствените ресурси на CNU
Преобразуване на помощта за оздравяване в помощ за преструктуриране	60,4	60,4	
Постепенно затваряне на мината Crucea-Botușana	**106,0**	53,1	52,9
Пускане в експлоатация на мината Tulgheș-Grințieș	[…]	[…]	[…]
Подобрена технология за преработване на минни отпадъци в завода Feldioara	[…]	[…]	[…]

([16]) Закон № 193/2018, приет на 19 юли 2018 г. и публикуван в Държавен вестник брой 640 от 23 юли 2018 г.

([17]) Решение на правителството № 126/2019 за одобрение на критериите и условията за определяне и коригиране на регулираните цени, свързани с услугите по квалифициране, съхранение и преработка на уранов оксид, както и на цената на урановия диоксид, предвидена от Compania Nationala a Uraniului SA на територията на Румъния, прието на 5 март 2019 г. и публикувано в Държавен вестник на 6 март 2019 г.

([18]) Вж. връзка към статия в пресата на адрес: https://www.focus-energetic.ro/nuclearelectrica-incheie-iar-contract-cu-cnu-pentru-uraniu-54071.html. Вж. също в годишния доклад на SNN от 2018 г. бележка на страница 36, в която са посочени количествата за двата договора за доставка, сключени с Cameco и със CNU: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2019/02/SNN_RO_Raport-Anual-CA-2018.pdf. Този твърд договор е сключен след отправената от CNU оферта за по-голямо количество и първоначална офертна покупна цена, която е с 99 % по-висока от тази, която Cameco е посочило в ред 6 от таблица 1.

Подобрено оползотворяване на уран от хвостохранилището	[…]	[…]	[…]
Подобрено оползотворяване на уран от неработещи депа за отпадъци	[…]	[…]	[…]
Общо разходи за преструктуриране (според предоставената от Румъния информация)	356,4	178,3	178,1
Общо в % (според предоставената от Румъния информация)		50,0 %	50,0 %

Източник: приложение 14 към третия план за преструктуриране (проучване на *Copenhagen Economics*, основано на данни на CNU)

(59) След това Румъния структурира представената от нея информация, за да разгледа трите основни съмнения на Комисията. Според Румъния собственият принос на CNU е действителен, наличен и не съдържа държавна помощ, третият план за преструктуриране ще възстанови дългосрочната жизнеспособност на CNU и помощта за преструктуриране за CNU няма да наруши конкуренцията.

3.3.1. *Собственият принос на CNU е действителен, наличен и не съдържа държавна помощ*

(60) Румъния представи подробна разбивка на източниците на приходи за CNU в таблица 4 по-долу:

Таблица 4

Източници на приходи за CNU

Сума в млн. RON	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
SNN — Проект съгласно Решение на правителството		[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
% от общите приходи на CNU		*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*
SNN — скрап	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Общо от ANRSPS	[…]						
Общо от Conversmin	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Други приходи от наеми	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Общо	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Оперативни разходи	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Оперативни парични потоци	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Източник: приложение 14 към третия план за преструктуриране (проучване на *Copenhagen Economics*)

(61) Както е показано в таблицата по-горе, Румъния твърди, че CNU има три основни клиента: SNN, ANRSPS и Conversmin. Румъния също така представи подробно отношенията на CNU с тези три страни, за да докаже, че собственият принос на CNU, който произтича от тези приходи, трябва да се счита за действителен, наличен и несъдържащ държавна помощ.

(62) Първо, както беше описано в съображение 53, CNU е установило ново сътрудничество с SNN, което е залегнало в Закон № 193/2018. Съгласно член 2 от посочения закон CNU ще произвежда в Румъния необходимия UO_2 за румънските CANDU реактори, които се експлоатират от SNN. Освен това съгласно член 2, параграф 4 от същия закон CNU има изключителното право да доставя услуги по преработване и съхранение на U_3O_8 в Румъния.

(63) Цените на двете дейности, извършвани от CNU (т.е. продажбата на UO_2, както и преработването на U_3O_8), се регулират и определят от Решението на правителството. В Решение на правителството № 126/2019 е посочено, че цената на тези услуги трябва да се определя въз основа на действителните разходи на CNU.

(64) В член 2, параграф 4 от Решение на правителството № 126/2019 са определени конкретни ограничения на регулираната цена, за да се гарантира, според Румъния, че тя е в съответствие с пазарните принципи. По-специално цената на UO_2 не може да бъде по-висока от сбора на следните три елемента: средната стойност за 6-месечен период на дългосрочната международна цена на U_3O_8, разходите за преработване и марж на печалба от 4 %. Освен това в член 2, параграф 5 е постановено, че намаленията на разходите, които се дължат на повишаване на ефективността на дейността на CNU, заверено от независим одитор, ще се поделят с купувача, като 50 % ще се отразят като намаление на цените за SNN ([19]). Намаленията на разходите, които не са свързани с повишаване на ефективността, се отразяват изцяло в цените. Според Румъния този механизъм за поделяне на разходите предвижда достатъчно стимули за CNU, за да стане по-ефективно с времето.

(65) Румъния също така предоставя анализ на трите компонента на цената на UO_2. Що се отнася до средната стойност за 6-месечен период на дългосрочната международна цена на U_3O_8, тя е оценена за следващия период като 351 RON/kg (74 EUR/kg). Според Румъния разходите за преработване, което води до производството на UO_2, възлизат на приблизително […] RON/kg ([…] EUR/kg. Този компонент на цената вече включва марж на печалба от 5 % и се основава на обем от […] тона$_U$ UO_2 за период на работа от 10 месеца. Последният елемент от формулата е маржът на печалбата от 4 %, което Румъния счита за консервативен избор в сравнение със средната цена на капитала за бранша. Румъния посочва, че този марж на печалбата може да бъде съпоставен с цената на капитала, използван за изграждането на атомната електроцентрала „Paks II“, която възлиза на [7,5—8,5 %] и е оценена от Комисията ([20]). Според Румъния той се потвърждава и от цената на капитала за миннодобивната дейност, която може да бъде оценена на над 9 %.

(66) При комбинацията от трите компонента, посочени в съображение 65, се получава стойност на цената за доставките на UO_2 от CNU за SNN от приблизително […] RON/kg ([…] EUR/kg).

(67) Румъния също така посочва, че за 2018 г. CNU е подписало договор с SNN на стойност 24,3 милиона румънски леи (5,1 милиона евро), а за 2019 г. CNU вече е осигурило авансово плащане, за да гарантира непрекъснатост на производството. CNU има и годишни договори с SNN за преработване на материали, съдържащи природен уран, като стойността на договора за 2018 г. възлизаше на 4,7 милиона румънски леи (1,0 милион евро) с предвидена възможност за ежегодно подновяване.

(68) Второ, по отношение на договорите между CNU и ANRSPS Румъния отбелязва, че подробните данни се считат за класифицирана информация.

(69) Трето, по отношение на Conversmin CNU предоставя услуги по поддръжка съгласно едногодишни договори, които се подновяват автоматично.

(70) С оглед на горепосоченото Румъния счита, че приносът на CNU е действителен, наличен и несъдържащ помощ.

3.3.2. *Третият план за преструктуриране ще възстанови дългосрочната жизнеспособност на CNU*

(71) Третият план за преструктуриране отчасти се финансира от трите основни мерки за помощ: преобразуване на държавната помощ за оздравяване в помощ за преструктуриране, помощта за затварянето на мината Crucea-Botușana и някои инвестиционни мерки, като отварянето на новата мина Tulgheș-Grințieș или ремонтирането на завода Feldioara.

(72) Румънските органи представиха следните елементи във връзка с искането на Комисията в нейното решение за откриване на процедурата да ѝ бъде предоставено инвестиционното проучване на мината Tulgheș-Grințieș, залегнало в допускането на Румъния в първоначалния план за преструктуриране: Румъния твърди, че решението за отваряне на новата мина се основава на предходни проучвания от 1986 г., 2004 г. и по-специално 2011 г.; дори ако румънските органи считат проучването от 2011 г. за класифицирана информация и в това му качество не са го споделили с Комисията, Румъния счита, че използваните допускания в плана са дори консервативни, тъй като според плана поне през първите пет години трябва да се използват запасите от повърхността, а не подземните запаси, което ще направи добива по-евтин. Проучване за осъществимост, възложено от румънските органи на Cepromin SA, следва да бъде достъпно едва през ноември 2019 г.

([19]) Член 2, параграф 5 от Решението на правителството предвижда, че „намаленията на разходите, които произтичат от повишената ефективност на дейността на CNU, заверена като такава от независим одитор […], ще се поделят, както следва: 50 % от сумата ще бъде призната в цената като увеличена печалба, докато 50 % ще представлява намаление на цената“.

([20]) Вж. Решение на Комисията от 6.3.2017 г. относно Държавна помощ SA.38454 (2015/C) — *Възможна помощ за атомната електроцентрала „Paks“*, ОВ L 317, 2017 г.

(73) Що се отнася до адаптирането на технологиите в завода Feldioara с оглед на преработването, пречистването и използването на минни отпадъци, румънските органи посочват, че целта е да се намали разходът за преработка на урановата руда, като се обнови технологичният поток, което ще доведе до по-висок добив от преработката.

(74) Румъния също така обяснява, че от таблица 4 е видно, че предложеният план ще гарантира достатъчно парични потоци, за да се покрие собственият принос на CNU, тъй като необходимият собствен принос ще е около 178 милиона румънски леи, докато сумата на очакваните оперативни парични потоци през периода 2017—2023 г. е над 250 милиона румънски леи (52,7 милиона евро).

(75) Румъния представи и подробна таблица на планираните намаления на разходите за дейност по обекти, както е представена по-долу в таблица 5. Тази таблица показва, че основните намаления на разходите според Румъния ще произтекат от Suceava, където се намира сега действащата мина Crucea-Botuşana.

Таблица 5

Разходи за обект

Разходи (в млн. RON)	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Разходи по обект							
В регион Център	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Feldioara	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Suceava	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Stei	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Oravita	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Общо разходи	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Общо за амортизация	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Общо оперативни разходи	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Източник: приложение 14 към третия план за преструктуриране (проучване на *Copenhagen Economics*)

(76) Румъния също така обяснява, че оценките в третия план за преструктуриране се основават на настоящите цени на урана, но че нейно собствено проучване показва положителни перспективи за пазара на уран в близкото бъдеще. Според Румъния различни източници (като S&P Global Market Intelligence) докладват сходни прогнози. Средната прогноза сочи, че между 2018 г. и 2020 г. се очаква цената на урана да се покачи с 40 %. Румъния също така се позовава на предходно Решение на Комисията, в което е отбелязан пазарен консенсус относно мненията, че цените на ядрените материали ще се възстановят в средносрочен план ([21]).

(77) По-нататък Румъния твърди, че общите резултати относно рентабилността са устойчиви на значителни промени в допусканията или пазарните условия. Според Румъния CNU следва да може да постигне собствен принос, който е достатъчен, за да покрие необходимите инвестиции в преструктуриране, дори ако се наложи предвидените инвестиции да бъдат увеличени с 25 % или ако паричните потоци бяха намалели с подобен процент.

3.3.3. *Помощта за преструктуриране, посочена в третия план за преструктуриране, няма да наруши конкуренцията*

(78) Румъния първо подчертава, че размерът на помощта за преструктуриране е бил намален с 60 % в сравнение с първоначалния план за преструктуриране и че това намаление значително ще ограничи въздействието върху конкуренцията и търговията.

(79) След това Румъния изтъква, че пазарите на уран изглеждат глобални (както нагоре по веригата — предприятията за добив, така и надолу по веригата — предприятията за пречистване/преработка) и поради това въздействието на помощ в размер на по-малко от 40 милиона евро може да бъде едва минимално. В подкрепа на това румънските органи обясняват, че на Румъния се падат по-малко от 0,1 % от световното производство на уран.

([21]) Вж. Решение на Комисията от 10 януари 2017 г. относно Държавна помощ SA 44727 (2016/C) *Помощ за преструктуриране в полза на групата Areva*, ОВ L 155, 2017 г., стр. 23, съображение 231.

(80) Освен това CNU е единственият производител на UO_2 в Европа, който използва CANDU технология, и едно от двете дружества в света, които произвеждат природен необогатен UO_2. Румъния също така обяснява, че ниското търсене на необогатен UO_2 не е достатъчно, за да породи достатъчно продажби, които биха направили смяната на технологията печеливша, и само по себе не би могло да бъде стимул за настоящ производител на обогатен UO_2 да стъпи на този нов пазар.

(81) Според Румъния излизането на CNU от пазара на уран може да увеличи зависимостта на SNN от външни доставчици на UO_2/U_3O_8. Румъния очаква, че ако се изгуби контролът над пълния ядрен горивен цикъл, външните доставчици на UO_2/U_3O_8 и по-специално дружеството Cameco, което би станало единственият наличен доставчик в Румъния на преработен уран под формата на UO_2 със сертифициране за CANDU технология, ще се възползват от тази ситуация. Те биха увеличили значително цената на продуктите, които трябва да бъдат доставяни на SNN, и биха увеличили максимално печалбата си. Тази ситуация ще засегне дългосрочната жизнеспособност на националния ядрен оператор, което ще окаже отрицателни въздействия върху енергийната сигурност на Румъния.

(82) И накрая, Румъния подчертава, че не би имало осъществими структурни компенсаторни мерки, които да могат да бъдат предприети, без да се застраши не само жизнеспособността на дружеството, но и основната му дейност. Румъния изтъква, че Комисията вече е приела в предходни решения, че всяко допълнително намаляване на дейността може да изложи на риск възможностите на съответното дружество да се възстанови, без да се осигурят реални възможности на пазара за конкурентите, както в решение C10/2006 — „Преструктуриране на Cyprus Airways“.

4. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

4.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

(83) Съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС „*[о]свен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар*“.

(84) Оттук следва, че за да бъде квалифицирана дадена мярка като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да бъдат изпълнени следните кумулативни критерии: i) тя трябва да бъде предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата; ii) тя трябва да осигурява предимство на дадено предприятие; iii) тя трябва да бъде селективна, т.е. да поставя в по-благоприятно положение някои предприятия или производството на някои стоки; и iv) тя трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията и да засяга търговията между държавите членки.

(85) В раздел 4 Комисията ще оцени мерките за помощ, представени от румънските органи в третия план за преструктуриране (вж. всички подробности в таблица 3), които са:

а) преобразуването (чрез отписване на задължения) на заема за оздравяване с удължен срок в помощ за преструктуриране в размер на 60,4 милиона румънски леи (12,7 милиона евро); и

б) три държавни субсидии под формата на безвъзмездни средства в размер на общо 117,9 милиона румънски леи (24,9 милиона евро) в подкрепа на инвестициите на CNU в модернизацията на завода Feldioara, пускането в експлоатация на мината Tulgheș-Grințieș и затварянето на мината Crucea-Botușana.

(86) Преди да проучи дали тези мерки включват държавна помощ съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС, Комисията отбелязва, че Румъния счита, че преобразуването на заема за оздравяване с удължен срок в помощ за преструктуриране (по-нататък наричано „отписването на заема за оздравяване“), както и трите горепосочени държавни субсидии под формата на безвъзмездни средства (по-нататък наричани „държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства), действително включват държавна помощ.

4.1.1. *Държавни ресурси и приписване на мерките на държавата*

(87) За да бъдат мерките квалифицирани като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, а) те трябва да произтичат от държавни ресурси, пряко от самата държава или непряко от посреднически орган, действащ по силата на поверените му правомощия, и б) те трябва да могат да се припишат на държавата.

(88) Отписването на заема за оздравяване лишава държавата от възстановяване на заема за оздравяване, който е предоставила от бюджета си и който CNU следва да изплати на държавата. Следователно тази мярка включва държавни ресурси. Тъй като това решение трябва да бъде взето от румънската държава, мярката може да бъде приписана на държавата. Субсидиите под формата на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, също трябва да се финансират от държавния бюджет и са пряк резултат от решение на румънската държава. Следователно тези мерки също очевидно могат да бъдат приписани на държавата и са предоставени чрез държавни ресурси.

4.1.2. *Селективност*

(89) За да се счита за държавна помощ, дадена мярка трябва да бъде селективна, тъй като тя поставя в по-благоприятно положение някои предприятия или производството на някои стоки.

(90) Опрощаването на заема за оздравяване и държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства са предоставени на разположение единствено на CNU и следователно не са част от обща мярка, достъпна за всички предприятия, осъществяващи дейност в сектора на добива и преработката на полезни изкопаеми или в други сектори в Румъния. Освен това Извънредното правителствено постановление № 65/2016, определящо правната рамка за предоставяне на помощ за оздравяване, се отнася само за CNU и не е на разположение за други дружества, които се конкурират или възнамеряват да се конкурират със CNU за доставката на услуги по преработване на уран. Както е постановил Съдът, когато се разглежда индивидуална помощ, установяването на икономическо предимство по принцип е достатъчно, за да се подкрепи презумпцията, че дадена мярка е селективна ([22]). Следователно отписването на заема за оздравяване и държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства имат селективен характер.

4.1.3. *Икономическо предимство*

(91) По смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС предимство означава всяка икономическа полза, която дадено предприятие не би могло да получи при нормални пазарни условия, т.е. при липсата на държавна намеса ([23]).

(92) Отписването на заема за оздравяване в размер на 62 милиона румънски леи (13,1 милиона евро) ще помогне на CNU да освободи за други цели ресурсите, които ще са необходими да погаси заема. Нито един кредитор не би се съгласил да отпише задълженията по отношение на цялото си вземане от дадено дружество без никаква компенсация или перспектива за възстановяване в сравнение с възможността за поне частично възстановяване като част от масата на несъстоятелността на дружеството в случай на несъстоятелност. В заключение, при това условие дружеството CNU не би могло да получи финансиране от пазара и следователно отписването на заема за оздравяване предоставя предимство на CNU.

(93) Държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства, планирани в полза на CNU, са неподлежащи на връщане финансови инструменти, които не са на разположение на финансовите пазари, тъй като не предлагат възнаграждение, очакване или право на бъдещи финансови ползи за даден инвеститор. При тези условия дружеството CNU не би могло да получи финансиране от пазара. Следователно държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства предоставят предимство на CNU.

4.1.4. *Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки*

(94) Ако предоставена от държава членка помощ укрепва положението на едно предприятие в сравнение с други предприятия, които се конкурират в областта на търговията в рамките на Съюза, последните трябва да се считат за засегнати от тази помощ ([24]). Достатъчно е получателят на помощта да се конкурира с други предприятия на отворени за конкуренция пазари ([25]).

(95) Както беше обяснено в съображения 9 и 10, CNU извършва дейност основно в два етапа от цикъла на производство на уран: от добива до производството на уранов концентрат и след това от урановия концентрат до производството на UO_2.

(96) Както беше обяснено в съображения 20—22, урановият концентрат е търговски продукт, предлаган от редица дружества, и пазарът, на който CNU извършва дейност, е глобален и отворен за конкуренция. По-специално CNU в действителност среща истинска и пряка конкуренция от европейското дружество Orano, което е предложило да задоволява нуждите на SNN от уранов концентрат, и среща потенциална конкуренция от участници от ЕС чрез техните планирани мини във Финландия, Унгария и Испания в рамките на ЕС.

([22]) Вж. решение от 4 юни 2015 г. по дело *Комисия/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, точка 60.

([23]) Решение от 11 юли 1996 г. по дело *SFEI и др.*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, точка 60; решение от 29 април 1999 г. по дело Испания/Комисия, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, точка 41.

([24]) Вж. по-специално решение от 17 септември 1980 г. по дело *Philip Morris/Комисия*, 730/79, ECLI: ECLI:EU:C:1980:209, точка 11; решение от 22 ноември 2001 г. по дело *Ferring SA/ACOSS*, C-53/00, ECLI: ECLI:EU:C:2001:627, точка 21; решение от 29 април 2004 г. по дело *Италия/Комисия*, C-372/97, ECLI: ECLI:EU:C:2004:234, точка 44.

([25]) Решение от 30 април 1998 г. по дело *Het Vlaamse Gewest/Комисия*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

(97) Що се отнася до UO_2, в съображение 23 е обяснено, че UO_2 не е специфичен продукт, който се произвежда само от CNU, но че UO_2 е и междинен продукт във веригата на производство на обогатен UO_2. Освен конкуренцията на Cameco и потенциалната конкуренция на други производители на UO_2 в държави, където има CANDU реактори (вж. съображение 23), ясно може да се установи също че в информационния доклад на завода Malvési, собственост на дружеството Orano, е посочено, че Orano разполага с необходимите разрешения да инсталира оборудване, което ще позволи продукция от 300 тона UO_2 годишно да бъде продавана на френски клиенти или на международния пазар ([26]). Следователно този нов капацитет може изцяло да задоволи годишното търсене на SNN по отношение на UO_2.

(98) CNU по никакъв начин не е възпрепятствано от закона да доставя стоки или услуги в други държави членки.

(99) Също така, CNU наблюдава и управлява затворени уранови мини в Румъния. Дейността може да бъде извършвана и от други миннодобивни дружества, които затварят и управляват мини на други места в Съюза.

(100) Следователно Комисията заключава, че е налице вътреобщностна търговия с продуктите, които CNU търгува или произвежда, и услугите, които предоставя. Планираната помощ, която позволява на CNU да остане на пазара, може да подобри конкурентната му позиция на вътрешния пазар, като попречи на конкурентите му отчасти или изцяло да поемат дейността на CNU. Следователно тя нарушава или заплашва да наруши конкуренцията и засяга търговията между държавите членки.

4.1.5. *Заключение относно наличието на помощ*

(101) В светлината на гореизложеното Комисията заключава, че отписването на заема за оздравяване и държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства, с които Румъния планира да финансира разходите в размер на 178,3 милиона румънски леи (37,6 милиона евро) в третия план за преструктуриране на CNU, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и следователно ще оцени нейната законосъобразност и съвместимост с вътрешния пазар.

4.2. **Законосъобразност на помощта**

(102) Комисията отбелязва, че Румъния е оттеглила плановете си по отношение на държавната помощ, за която е уведомено в първоначалния план за преструктуриране, под формата на безвъзмездни средства в размер на 75,5 милиона румънски леи, оперативна субсидия в размер на 213 милиона румънски леи и преобразуване на дълга на CNU в размер на 13,3 милиона румънски леи, считано от 30 март 2017 г., в акции, притежавани от румънската държава. Румъния потвърди, че тези мерки не са влезли в сила. Следователно оценката на Комисията на тези три мерки вече е безпредметна.

(103) По отношение на останалите мерки за помощ, за които е подадено уведомление, както е описано в съображение 57 и с оглед на факта, че Румъния се е ангажирала да не привежда в действие отписването на заема за оздравяване и държавните субсидии под формата на безвъзмездни средства, докато Комисията не приеме окончателното си решение, задължението за отлагане, установено в член 108, параграф 3 от ДФЕС, е изпълнено и тези мерки се считат за законосъобразни, без да се засяга оценката на тяхната съвместимост.

(104) Заемът за помощ за оздравяване не е бил приведен в действие преди решението на Комисията относно помощта за оздравяване и следователно не е представлявал неправомерна държавна помощ, когато е бил одобрен. Въпреки това, прекомерното му удължаване и непогасяване много след шестмесечния период, за който е предоставен, правят помощта неправомерна.

4.3. **Съвместимост на помощта и правно основание за оценката**

(105) В ДФЕС са описани условията, при които помощта може да се обяви за съвместима с вътрешния пазар. Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС Комисията може да разреши държавна помощ, ако е предоставена за насърчаване на развитието на някои икономически сектори и не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Като се има предвид характерът на въпросната държавна помощ, Комисията ще проучи дали тя е съвместима с вътрешния пазар в светлината на разпоредбите, установени в Насоките за ОиП, при спазване на Договора за ЕОАЕ.

([26]) Информацията е извлечена от https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, стр. 13, сайтът е посетен на 23 септември 2019 г.

(106) Оценката на съвместимостта на помощта за преструктуриране в подкрепа на третия план за преструктуриране трябва да установи дали събраната по време на процедурата информация разсейва съмненията, изразени в решението за откриване на процедурата. За тази цел при оценката са проследени трите основни съмнения, изразени в решението за откриване на процедурата, по отношение на съвместимостта на описаните в третия план за преструктуриране мерки за преструктуриране с вътрешния пазар, а именно i) наличието на несъдържащ помощ действителен и наличен собствен принос на получателя, ii) възстановяването на дългосрочната жизнеспособност и iii) липсата на съдържателни компенсаторни мерки.

4.3.1. *Допустимост на CNU за помощ за преструктуриране в съответствие с Насоките за ОиП*

(107) Само предприятия в затруднено положение, както е описано в точка 20 от Насоките за ОиП, и не извършващи дейност в стоманодобивния или въгледобивния сектор, както е определено в точки 15 и 16 от насоките, могат да се ползват от съвместима помощ за оздравяване или преструктуриране.

(108) Както е отбелязано в решението относно помощта за оздравяване и в решението за откриване на процедурата, CNU отговаря на критериите за предприятие в затруднено положение съгласно точка 20 от Насоките за ОиП (вж. съображение 33 от решението относно помощта за оздравяване) ([27]) и не извършва дейност във въгледобивния, стоманодобивния и банковия сектор, така че то може да се ползва от помощ за преструктуриране.

4.3.2. *Действителен и наличен собствен принос от CNU, който не съдържа помощ*

(109) Съгласно точка 62 от Насоките за ОиП се изисква значителен принос към разходите за преструктуриране от собствените ресурси на получателя на помощ, неговите акционери или кредитори или икономическата група, към която принадлежи, или от нови инвеститори. Точка 64 изисква собственият принос, който би бил счетен за подходящ за голямо дружество като CNU, да е в размер на поне 50 % от разходите за преструктуриране.

(110) Освен това съгласно точка 63 от Насоките за ОиП е важно и този принос да бъде действителен, възможно най-голям, да не съдържа помощ и бъдеща очаквана печалба.

(111) Този основен критерий за съвместимост съгласно Насоките за ОиП се обуславя от факта, че помощите за оздравяване и преструктуриране са сред видовете държавни помощи, които нарушават най-силно конкуренцията. Подкрепата на дружества в затруднено положение нарушава нормалната динамика на пазара, която би принудила по-малко ефективните предприятия да прекратят дейността. Сам по себе си значителен собствен принос се оценява като признак, че пазарите вярват във възможността за връщане на жизнеспособността и активно подкрепят плана за преструктуриране.

(112) В третия план за преструктуриране Румъния представи собствен принос в размер на 178,1 милиона румънски леи (37,6 милиона евро), за който се твърди, че представлява 50 % от общите разходи за преструктуриране (вж. раздел 3.3.1). Източниците на приход са договорите с: i) SNN за осигуряването на UO_2, ii) SNN за третирането на скрап, iii) ANRSPS, iv) CONVERSMIN, и v) други незначителни приходи (вж. таблица 4).

(113) При анализа на несъдържащия помощ характер на собствения принос Комисията ясно подчертава липсата на принос от инвеститори на пазара или търговски банки, които биха поели риска при предварително финансиране на продажбите на SNN или биха предоставили съобразен с пазара заем или свеж капитал за финансиране на част от разходите за преструктуриране. И обратно, Комисията отбелязва, че всички предложени източници на собствен принос представляват приходи от договори с органи на публичната администрация и предприятия държавна собственост.

(114) Румъния не е представила подкрепящи документи или доказателства за съвместимостта с пазара на планираните договори и цените на ANRSPS (орган на публичната администрация) със CNU, които биха могли да разсеят съмненията, изразени в решението за откриване на процедурата (съображение 51). Същото важи и за договорите с CONVERSMIN: Румъния е представила данни относно минали и настоящи договори, но не е показала, че тези договори и приходите от тях не съдържат помощ, доказвайки, че цената по тях е пазарна.

(115) По-точно според Румъния основният източник на приходи за CNU (около 80 %) за покриване на разходите за преструктуриране ще дойде от договорите за UO_2, които ще бъдат сключени между CNU и SNN в изпълнение на новия приет Закон № 193/2018 и придружаващото го Решение на правителството (както е описано в съображение 53). Следователно Комисията първо ще оцени дали може да се счита, че тези приходи, по-специално от продажбите на SNN, не съдържат помощ. За тази цел Комисията ще следва същата логика и критерии, като анализираните в раздел 4.1.

([27]) Според финансовите отчети на CNU към 31 декември 2015 г. дружеството е имало отрицателна стойност на собствения капитал и е отговаряло на критериите съгласно румънското право по отношение на него да бъде образувано колективно производство за обявяване в несъстоятелност по искане на неговите кредитори.

4.3.2.1. Оценка на приходите от SNN за доставката на UO2 от CNU

(116) Единствената цел на анализа на приходите на CNU, генерирани от продажбите на UO_2 на SNN, представен в този раздел, е да се провери съответствието с точка 63 от Насоките за ОиП, която изисква приносът на получателя към разходите за преструктуриране да не съдържа помощ.

(117) Както е посочено в съображение 12, 82,5 % от дяловия капитал на SNN са собственост на румънската държава чрез Министерството на енергетиката. От това следва, че значителна част от ресурсите, прехвърлени от SNN на CNU като плащане по договорите, които трябва да се изпълняват в рамките на новия закон за монопола, всъщност произтичат от държавни ресурси, и че ресурсите на SNN са под контрола на румънската държава.

(118) Според установената съдебна практика възможността държавата да контролира публично предприятие, което участва в предоставяне на мярка, не обосновава автоматично презумпцията, че неговите действия и търговски решения могат да се припишат на държавата. Съдът на Европейския съюз („Съдът“) е обяснил, че ресурсите на публично предприятие трябва да се считат за държавни ресурси и действията, които ги засягат, се считат отговорност на държавата, ако посредством упражняването на решаващо влияние държавата е в състояние да насочи използването на неговите ресурси ([28]). Съдът е предвидил показатели за приписване на отговорност на държавата, които включват, наред с другото, степента на надзор, упражняван от публичните органи върху управлението на предприятието, или всеки друг показател, показващ участието на публичните органи в приемането на дадена мярка.

(119) Преди всичко Комисията отбелязва, че Парламентът е приел Закон № 193/2018, който задължава SNN да купува от CNU (вж. съображение 53). Като следствие от този закон SNN ще бъде задължено да купува UO_2 от CNU въз основа на действителните разходи на CNU за пречистване, независимо от печалбата на SNN от сделката, по-специално спрямо алтернативни доставчици на UO_2, например дружеството Cameco, установено в Канада. Това ясно показва, че договорите за доставка между SNN и CNU съгласно този закон не са съобразени с пазара независими търговски решения на SNN, но ще бъдат резултатът от упражняването на законодателни правомощия от страна на румънската държава. Това означава, че румънската държава е тази, която в крайна сметка упражнява решаващото влияние върху решението на SNN да сключи договор за закупуването на UO_2 от CNU и върху съответните условия на този договор (по-специално цената му).

(120) При подобни обстоятелства Комисията е заключила, че дългосрочни договори, свързани със закупуването на електричество от Hidroelectrica — публично предприятие, контролирано от румънската държава (80 % от акциите), от други публични предприятия — S.C. Termoelectrica S.A и S.C Electrocentrale Deva S.A, които са били подтикнати от държавните органи, включват държавни ресурси и могат да се припишат на държавата ([29]). В разглеждания случай приписването на отговорност на държавата е още по-очевидно и директно установено, като се има предвид, че алтернативните доставки на UO_2 — с изключение на случая, когато CNU няма да може да доставя — ще нарушат Закон № 193/2018 за наложения от държавата характер на договорните отношения между SNN и CNU, които произтичат пряко от румънското право.

(121) Комисията също така отбелязва, че това заключение се подкрепя от важната роля на държавата в управлението на SNN (вж. съображение 12), която гарантира, че наложеното със закон задължение на SNN се прилага на практика от органите за вземане на решения на SNN: действително седемте членове на изпълнителния съвет на SNN ([30]) се назначават от общото събрание на акционерите, където заради дела си в SNN държавата има мнозинство. Съветът на директорите по-специално е отговорен за назначаването и уволняването на ръководните кадри на SNN и наблюдава тяхната дейност.

(122) Следователно Комисията заключава, че съществуват преки доказателства, които показват, че сключването на договорите и тяхното изпълнение могат да се припишат на румънската държава. Освен това, като има предвид, че сключването и изпълнението на договорите включват прехвърляне на ресурси на SNN (като плащане към CNU), което е контролиран от държавата купувач, Комисията заключава, че тези планирани нови мерки включват държавни ресурси (вж. съображения 116 и 118).

([28]) Решение от 16 май 2002 г. по дело *Франция/Комисия* (Stardust Marine), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294

([29]) Вж. решение на Комисията от 20 април 2015 т. относно несъвместимата помощ чрез преференциални тарифи в договори между Hidroelectrica S.A. и търговците на термоелектричество (SA.33 475 (2012/C), съображения 12 и 92—100, ОВ на ЕС, L 275, 20.10.2015 г., стр. 46. В този случай продажните цени се основават на разходите, определени от енергийния регулаторен орган, и договорите позволяват на търговците, които не са могли да намерят купувачи на пазарни цени, да продадат част от производството си на Hidroelectrica много над пазарните цени.

([30]) Вж.: последния доклад на SNN в раздел „годишни доклади“ на неговия официален уебсайт: Годишен доклад за 2016 г., изтеглен на 30.7.2019 г., стр. 88—96: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2018/01/Raport-Anual-CA-2016-Final-ENGLEZA1.pdf

(123) Закон № 193/2018 се отнася само за CNU и не е на разположение за други дружества, които се конкурират или възнамеряват да се конкурират със CNU за доставката на услуги по преработване на уран. Както е постановил Съдът, когато се разглежда индивидуална помощ, установяването на икономическо предимство по принцип е достатъчно, за да се подкрепи презумпцията, че дадена мярка е селективна ([31]). Следователно Закон № 193/2018 и приходите, реализирани от CNU при прилагането му, имат ясен селективен характер.

(124) По отношение на предимството Комисията отбелязва, че регулаторната рамка, създадена със Закон № 193/2018 и придружаващото го Решение на правителството, гарантира, че CNU със сигурност ще продава своето производство на UO_2 на SNN на цена, която покрива част от разходите му и му гарантира печалба. Тази сигурност не е налична на пазара за други дружества. В отсъствието на държавна намеса CNU не би имало сигурността да продава продукцията си, както при предишните обстоятелства, когато SNN предлага на търг своите договори за доставка на UO_2. Това се потвърждава от таблица 1, в която е показано, че след въвеждането на тръжна процедура цените, предлагани от CNU, винаги са били значително по-високи от предлаганата от Cameco цена. Поради това Комисията заключава, че Закон № 193/2018 и приходите, които се натрупат за CNU при прилагането на закона, предоставят предимство за CNU.

(125) В светлината на гореизложеното Комисията заключава, че приходите от SNN за закупуване на UO_2 съдържат помощ и следователно не представляват валиден собствен принос към разходите за преструктуриране съгласно точка 63 от Насоките за ОиП.

(126) След това Комисията оцени, при равни други условия, какво би било равнището на собствения принос на CNU, ако тези приходи от SNN за преработване вече не се вземат предвид. Получените оперативни парични потоци са представени в таблица 6 ([32]).

Таблица 6

Действителни и прогнозни финансови резултати на CNU

В млн. RON	2017 г.	2018 г.	2019 ф. г.	2020 ф. г.	2021 ф. г.	2022 ф. г.	2023 ф. г.
Оборот	84,1	37,8	12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
(общо разходи)	66,0	44,0	2,7	3,2	3,1	2,8	3,0
Общо оперативни парични потоци	18,1	-6,2	10,1	12,2	13,4	14,1	14,4
(амортизации)		14,6	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
(данъци — приема се 16 % данъчна ставка въз основа на представената от Румъния информация)		0,0	0,0	0,2	0,3	0,5	0,5
Нетна печалба		няма данни	-1,2	0,8	1,7	2,4	2,6
Коригиран собствен капитал		115,2 ([33])	114,1	114,8	116,6	119,0	121,6
ROE ([34])		няма данни	-1,0 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,2 %

([31]) Вж. решение от 4 юни 2015 г. по дело *Комисия/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, точка 60.

([32]) За да се преизчислят оперативните парични потоци, са направени няколко допускания относно приходите и разходите, представени от Румъния (таблица 4). Първо, по отношение на приходите е направено допускане, че считано от 2019 г. CNU няма да получава приходите, свързани с договора за UO2 с SNN; приходите от 2017 г. и 2018 г. предхождат Закон № 193/2018. Второ, при изчисленията консервативно се допуска, че считано от 2019 г. CNU ще понася само процент от разходите на Feldioara, съответстващ на процента на приходите, генерирани от договора за скрап, в сравнение с общите приходи, генерирани от договора за скрап и договора за UO2 с SNN. Оперативните разходи на съществуващата мина Crucea-Botușana, считано от 2019 г., също не се отчитат, като се има предвид, че CNU няма да понася по-голямата част от тях, ако не трябва да произвежда U3O8 за доставки на UO2 за SNN. В резултат на това размерът на тези оперативни парични потоци е максимален при липсата на договор за UO2 с SNN, като се имат предвид консервативни допускания за степента на намаление на приходите и степента на намаление на разходите: намалението на разходите би могло да е по-малко, например ако CNU все пак трябва да произвежда U3O8 за целите на създаване на вътрешен запас, въпреки липсата на договор за UO2 с SNN.

([33]) Въз основа на представената от румънските органи информация (41,3 милиона румънски леи „дялов капитал“ и 73,9 милиона румънски леи „други резерви“)

([34]) Възвръщаемостта на собствения капитал (ROE), възвръщаемост на вложения капитал (ROCE) и възвръщаемостта на активите (ROA) са изчислени в съответствие с методологията за финансовата 2018 година, следвана от румънските органи в становището, представено от тях на 19 април 2019 г. (приложение 14), като нетната печалба е разделена на „дяловия капитал“, увеличен с „други резерви“. За изчисляването на коригиран собствен капитал за всяка година от периода на преструктуриране са взети предвид кумулативните печалби.

ROCE		няма данни	-0,8 %	0,4 %	1,3 %	0,7 %	0,9 %
ROA		няма данни	-0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,6 %

Източник: изчисления на Комисията въз основа на данните в третия план за преструктуриране.

(127) Въз основа на тези изчисления и като се използва сумата на оперативните парични потоци през периода 2017—2023 г., както е направила Румъния, максималната сума, несъдържаща помощ, с която CNU би могло да допринесе към плана, е 76,2 милиона румънски леи (16,1 милиона евро). Тази сума представлява едва 21,4 % от планираните разходи за преструктуриране в размер на 365 милиона румънски леи (77 милиона евро). Това е много под необходимото равнище от минимум 50 % собствен принос. Във връзка с това, дори ако допуснем за целите на обосновката, че CNU все пак би било в състояние да продава на SNN, ако приведе цените си в съответствие с пазарните цени, оперативните приходи за CNU по необходимост ще бъдат хипотетични и недостатъчно стабилни и предвидими, за да представляват действителен и наличен източник на собствен принос към разходите за преструктуриране. Следователно съмненията на Комисията, посочени във връзка с това в решението за откриване на процедурата, се запазват.

(128) В съответствие с практиката на Комисията за вземане на решения при прилагането на Насоките за ОиП различните засегнати получатели са допринасяли с финансиране, което не съдържа помощ, в размер до 73 % ([35]) от тези разходи, но не-малко от 44 % ([36]) от разходите за преструктуриране (по-малко от 50 % могат да се приемат в подпомаган регион в съответствие с член 107, параграф 3, буква а), както е предвидено в точка 98 от Насоките за ОиП). Комисията също така иска да подчертае, че стратегическият характер на ядрената промишленост не е бил основание за облекчаване на изискванията за собствен принос към Areva — потенциален конкурент на CNU, като в този случай собственият принос е бил по-висок от 50 % ([37]). Следователно в настоящия случай Комисията не установява валидна причина да се отклони от правилата и практиката си за вземане на решения по отношение на минималния размер на собствения принос към разходите за преструктуриране.

(129) Освен това Румъния не е представила и обосновка на въпроса, повдигнат от Комисията в нейното решение за откриване на процедурата (вж. съображение 50), че Румъния не е успяла да обясни защо бъдещите печалби са действителни източници на собствен принос в светлината на точка 63 от Насоките за ОиП, която включва бъдещи очаквани печалби, например паричен поток.

(130) По отношение на други приходи, освен тези от SNN по договора за доставка на UO_2 от CNU, ако тези приходи са действителни, налични и не съдържат помощ, което не е доказано от Румъния, във всички случаи те биха представлявали най-много едва 21,4 % от собствения принос (вж. съображение 127) и до голяма степен ще бъдат недостатъчни, за да се изпълни изискването във връзка със собствения принос, заложено в Насоките за ОиП. Следователно не е необходимо Комисията да прави заключение относно това дали другите източници на собствен принос, представени от Румъния, са действителни, налични и не съдържат помощ.

4.3.3. *План за преструктуриране и връщане към дългосрочна жизнеспособност*

(131) Съгласно точка 45 от Насоките за ОиП при помощ за преструктуриране Комисията ще изисква от съответната държава членка да представи осъществим, последователен и мащабен план за преструктуриране, предназначен за възстановяването на дългосрочната жизнеспособност на предприятието получател. Планът за преструктуриране трябва да възстанови дългосрочната жизнеспособност на получателя в разумен срок и въз основа на реалистични допускания за бъдещите оперативни условия, които трябва да изключват всякаква допълнителна държавна помощ, която не е обхваната от плана за преструктуриране. Съгласно точка 48 от Насоките за ОиП в плана за преструктуриране трябва да бъдат установени причините за затрудненията на предприятието получател, както и неговите собствените слабости, и да се очертае начинът, по който предложените мерки за преструктуриране ще решат проблемите на предприятието получател. Съгласно точка 50 очакваните резултати от планираното преструктуриране трябва да бъдат доказани в базов сценарий, както и в песимистичен сценарий (или сценарий на най-лошия случай). Съгласно точка 52 от Насоките за ОиП дългосрочната жизнеспособност е постигната, когато дадено предприятие е в състояние да осигури подходяща планирана възвръщаемост на капитала след като е покрило всичките си разходи, включително амортизацията и финансовите разходи.

([35]) Решение на Комисията от 25.6.2018 г. относно Държавна помощ SA.49214 (2017/N) — *Помощ за преструктуриране в полза на Semenarna Ljubljana d.o.o.* (ОВ C 339, 2018 г.).

([36]) Решение на Комисията от 12.5.2016 г. относно Държавна помощ SA.40419 (2015/NN) — Помощ за преструктуриране в полза на *Polzela d.d.* (ОВ C 258, 2016 г.).

([37]) Вж. Решение на Комисията от 10.1.2017 г. относно Държавна помощ SA 44727 (2016/C) *Помощ за преструктуриране в полза на групата Areva* (ОВ L 155, 2017 г.).

(132) Основното условие в Насоките за ОиП по-специално има за цел да се избегне нарушаването на конкуренцията за дълъг период чрез нерентабилно, многократно наливане на публични средства в дружества в затруднено положение, които няма да са в състояние отново да станат самостоятелни и финансово жизнеспособни в разумен срок в бъдеще. Във връзка с това Комисията отбелязва, че стратегическият характер на ядрената промишленост в други случаи, свързани с тази промишленост ([38]), не е бил причина за облекчаване на изискванията по отношение на изчерпателността и устойчивостта на плана за преструктуриране и по отношение на вероятността за възвръщане на жизнеспособността след изпълнението на плана.

4.3.3.1. Недостатъци на плана за преструктуриране

(133) В съображения 54—61 от решението за откриване на процедурата са изразени съмнения, че CNU би могло да стане жизнеспособно без непрекъсната помощ (оперативната субсидия) и че планираната нова мина ще бъде печеливша при реалистични допускания. В отговор на това Румъния твърди, че CNU ще бъде жизнеспособно в дългосрочен план, като се имат предвид финансовите прогнози, които показват средно за периода 2018—2023 г. възвръщаемост на собствения капитал (ROE) в размер на 14 % (11,4 % през 2023 г.) и възвръщаемост на вложения капитал (ROCE) в размер на 12,9 % (13,6 % през 2023 г.). Въпреки това, поради причините, представени в следващите съображения, Комисията е на мнение, че дългосрочната жизнеспособност на CNU не е доказана.

(134) Комисията отбелязва, че в представената от Румъния информация не е обяснено защо нейните прогнози за паричните потоци не обхващат нито оперативните разходи, нито разходите за инвестиции във връзка с новата планирана мина в Tulgheș-Grințieș.

(135) Комисията също така отбелязва, че въз основа на представената от Румъния информация (вж. таблица 1) цените, представени от CNU за снабдяване на SNN с партиди от 120 тона$_U$ UO_2 за 6-месечен период между декември 2015 г. и август 2018 г., са по-високи с 39 %—99 % в сравнение с офертата на Cameco. В третия си план за преструктуриране Румъния не е представила подробно количествено обяснение за това по какъв начин производствените процеси на CNU (както в сегмента на минното дело, така и в сегмента за преработване/пречистване) биха могли да станат конкурентни с Cameco и по този начин да се възвърне дългосрочната жизнеспособност на пазара без допълнителна държавна помощ в края на периода на преструктуриране.

(136) Комисията отбелязва и че стойността на оперативните разходи, допусната за CNU в третия план за преструктуриране, е в диапазона от [50—70] милиона румънски леи ([10,5—14,8 милиона евро) годишно от 2020 г. Тази стойност е приблизително равна на една трета от годишните разходи, предвидени за 2023 г. (196,8 милиона румънски леи) (41,5 милиона евро) в първия план за преструктуриране, представен от Румъния (вж. таблица 1). Румънските органи не са представили ясна или убедителна обосновка за значителното намаление на оперативните разходи между тези два плана: по-специално, и според двата плана до 2023 г. Crucea ще бъде изцяло изчерпана; следователно затварянето на тази мина не обяснява тази разлика в оперативните разходи между двата горепосочени плана за преструктуриране. Съответно достоверността на допусканията във връзка с оперативните разходи не е установена.

(137) Освен това Румъния изобщо не е обяснила основните допускания за приходите, направени в плана ѝ за преструктуриране, считано от 2021 г., например допусканията по отношение на смесицата от входни суровини на завода Feldioara между вътрешно произведения и внесения U_3O_8 В допълнение, румънските органи не са представили сценарий на най-лошия случай, както е предвидено в точка 50 от Насоките за ОиП, с подробна оценка на връщането на жизнеспособност на дружеството дори при песимистични допускания. Румънските органи действително само са изчислили стойността на кумулативните оперативни парични потоци, за които се счита, че представляват собствен принос в случай че оперативните разходи (или алтернативните разходи за инвестиции) са по-големи от 25 %, без да аргументират това допускане, нито да оценят подробно въздействието, което то би имало върху финансовите отчети на CNU.

(138) В допълнение, Румъния не е представила доказателства, че новата мина ще бъде печеливша, както изрично е поискано в решението за откриване на процедурата. До ноември 2019 г. се очаква румънско консултантско дружество (Cepromin Deva) да проведе проучване за осъществимост. Поради това Комисията отбелязва, че във всеки случай проучването от 2011 г. относно урановата мина, (вж. съображение 72), за която Комисията изказва съжаление, че Румъния не е била в състояние да произвежда, като в него дори липсват евентуални опасения относно националната сигурност, е остаряло и не е достатъчно, за да се установи рентабилността на новата мина. По-специално Румъния не отхвърли наблюдението на Комисията в решението за откриване на процедурата, че планираните производствени разходи на мината значително ще надвишават международната пазарна цена на U3O8 (вж. съображение 39). Въз

([38]) Вж. бележка под линия 42.

основа на същия специализиран източник Комисията отбелязва, че цените на урана остават на ниско равнище от около 25 UDS (22,6 EUR) за lb U3O8 ([39]), което е много по-ниско от производствените разходи от […] USD ([…] EUR) за lb U3O8, предвидени от Румъния в нейния първоначален план за преструктуриране. Румъния е обяснила, че производствените разходи на новата мина могат да бъдат много по-ниски от първоначално предвидените в нейния план от 2011 г., тъй като на първия етап ще се експлоатират само запасите на откритите мини, но не е обяснила как това ще се сравнява с настоящите и прогнозните пазарни цени. Освен това новата субсидия, въведена в третия план за преструктуриране (вж. съображение 57), за да покрие разходите за затваряне на мината Crucea-Botușana, показва, че CNU не е заделило резерви за възстановяване на околната среда на тази мина. Тъй като липсва проучване за тази нова мина, не е възможно да се провери дали тези разходи са отчетени правилно за новата мина. Същото важи за всички други бъдещи разходи за експлоатация на новата мина. Следователно Комисията заключава, че съмненията за новата мина, изразени в решението за откриване на процедурата, не са разсеяни.

4.3.3.2. Съмнения относно възвръщането на дългосрочната жизнеспособност

(139) Преди всичко, Комисията счита, че предоставените от румънските органи изчисления не доказват възвръщането на жизнеспособността на CNU, тъй като се основават на погрешното предположение, че CNU допринася по задоволителен начин за преструктурирането на своите дейности. Както е обяснено по-горе, Комисията всъщност счита, че приходите от монопола върху доставките за снабдяване на SNN с UO2 не са приходи, които не съдържат помощ (вж. съображение 125). От това следва, че без по-нататъшна държавна помощ не е налице възвръщане на дългосрочната жизнеспособност, тъй като доставките за SNN в рамките на монопола не са ограничени във времето и се очаква да съставляват основната част от приходите на CNU през периода на преструктуриране. На практика, както е показано в таблица 5, независимо от недостатъците в третия план на Румъния за преструктуриране, в отсъствието на този източник на приходи, през 2023 г. CNU би генерирало в най-добрия случай ROE в размер на 2,2 % и ROCE в размер на 0,9 %. Тази възвръщаемост от 2,2 % е далеч под сегашния пазарен лихвен процент от 5,0 % за румънски държавни облигации с 10-годишен матуритет; посочената възвръщаемост от 2,2 % освен това е далеч под ROCE в размер на 7,5—8,5 %, която Румъния счита за адекватно възнаграждение за капитала в този бранш, като се позовава на решението по делото Paks II (вж. съображение 65). Референтният показател ROCE, посочен от Румъния, се отнася до изграждането и експлоатацията на атомна електроцентрала, което предполага рискове, разходи и възнаграждения, различаващи се от валидните за доставките на ядрено гориво. Стопанската дейност на CNU включва компонент за добив, който е изложен на промените в цените на урановия концентрат и дейността по преобразуване в уранов диоксид. Следователно минимална целева ROCE за CNU от около 7—8,4 %, която случайно е в същия порядък като посочения в становището на Румъния, може да е подходящ референтен показател ([40]). Във всеки случай прогнозните ROE и ROCE на CNU в края на периода на преструктуриране през 2023 г. остават до голяма степен под разходите на Румъния по заеми в размер на 5 %, ако не се вземат предвид приходите, съдържащи помощ. Следователно не може да се твърди, че CNU ще възвърне дългосрочната си жизнеспособност без по-нататъшна помощ.

(140) На база дъщерни дружества Комисията оцени дали нейното заключение по отношение на дългосрочната жизнеспособност би било различно, в случай че очакваните приходи в отсъствието на монопол биха се основавали на продажбите по пазарни цени. Ако обаче CNU на практика продаваше и регистрираше приходи за производството на UO2 по пазарни цени, полученият приход не би му позволил да достигне дългосрочна жизнеспособност.

(141) Според информацията, представена от Румъния, текущата продажна цена за UO2 всъщност е равна на 380 RON/kg (80 EUR/kg) (офертата на Cameco от юли 2018 г.), а пазарната цена за U3O8 достига 31,7 USD/lb (350,4 RON за kg_U за U3O8) на база на историческа средна стойност за 6-месечен период. В резултат на това пазарен купувач би приел да плати на CNU за доставката на UO2 въз основа на внесен U3O8 пазарната цена за UO2 (380,4 RON/kg_U), намалена с пазарната цена за U3O8 (350,4 RON/kg_U), т.е. приблизително 30 RON за kg_U. Приходите по пазарни цени биха се оказали твърде недостатъчни за покриване на разходите на CNU за преработка на U3O8 в UO2 ([…] RON/kg, включително 5 % марж на печалбата). На практика по-висока цена за UO2 въз основа на внесен U3O8 би се оказала неконкурентна.

([39]) Данните към 20 юли 2019 г. са извлечени от https://www.uxc. com

([40]) През 2018 г. претеглената цена на капитала след данъчно облагане на Orano за добив на уран е била в размер на 7,65—11,6 % и в размер на 6,7 % за последващите дейности по пречистване и преработка. Относителната тежест на разходите за добив и за пречистване и преработка за CNU през 2019 г. са съответно 34 % и 66 % (вж. таблица 5), което води до единна цена на капитала в диапазона 7—8,4 %, ако цената на капитала на Orano беше определена като целева ROCE за CNU. Това би било консервативно допускане. Минималната целева ROCE следва да бъде по-висока от претеглената цена на капитала след данъчно облагане, тъй като приемливото възнаграждение трябва винаги да покрива разходите по заеми, както и подходящо възнаграждение за акционерите. Консолидирани отчети на Orano, 31.12.2018 г., стр. 46, на разположение на адрес: https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/finance/publications-financieres-et-reglementees/2018/resultats-annuels-2018/orano_comptes..

(142) Аналогично, въз основа на информацията, предоставена от Румъния, CNU не би възстановило дългосрочната си жизнеспособност, ако SNN му плащаше пазарната цена за UO2 (380,4 RON за kg_U) за интегрирана оферта за UO2 въз основа на вътрешен добив на уранов концентрат: всъщност Румъния твърди, че интегрираните производствени разходи на CNU са приблизително […] RON/kg_U въз основа на мината Crucea-Botușana ([41]), което е значително повече от цената за UO2, посочена от Cameco. Следователно по-голямата част от очакваните продажби (около 80 %) за осигуряване на UO2 въз основа на вътрешен добив на U3O8 от планираната му нова мина биха били на загуба. Въз основа на това представеният от Румъния план не позволява да се заключи, че CNU би било жизнеспособно на пазара, когато продава на пазарни цени.

(143) Комисията освен това оцени какво би се случило, ако CNU продаваше UO_2 от уранов концентрат, получен от планираната му нова мина, на SNN по пазарна цена (380,4 RON за kg_U). В този случай, въз основа на информацията, предоставена от румънските органи (таблица 4), разходите на Feldioara биха представлявали поне около […] милиона румънски леи годишно, което би се равнявало на […] RON за kg_U при много консервативното допускане, че производство при пълен капацитет на завода от […] тона$_U$ за UO_2 годишно не би увеличило разходите. След покриване на разходите на Feldioara и разходите за централните функции (които консервативно се допуска, че остават непроменени в размер на […] милиона румънски леи годишно), за CNU би останал максимален марж от […] RON/kg_U за UO_2, за да покрие разходите за (новата) мина и преработката на уран в уранов концентрат. Този марж е далеч по-нисък от текущата пазарна цена от 350 RON/kg_U за U_3O_8. Също така, той е по-нисък и от производствените разходи в размер на […] RON/kg_U, които Румъния е представила за новата мина в Tulgheș-Grințieș ([42]).

(144) На таблица 7 е илюстрирано, че CNU не би успяло да постигне дългосрочна жизнеспособност, ако продава UO_2 на пазарна цена съгласно плана за преструктуриране, за който е подадено уведомление, дори при (оптимистичното) допускане, че производствените разходи на новата мина (включително правилното покриване на бъдещи екологични задължения) ще бъдат равни на текущата пазарна цена за уранов концентрат (т.е. 350 RON/kg_U за U_3O_8). В действителност приходите от продажби на UO_2 по пазарна цена биха били по-ниски от производствените разходи на CNU. Съответно всички негови показатели ROE, ROA и ROCE биха били отрицателни в края на периода на преструктуриране. Въз основа на това, дори с доставки от новата мина, представеният от Румъния трети план за преструктуриране не позволява да се заключи, че CNU би било жизнеспособно на пазара, когато продава на пазарни цени.

Таблица 7

Действителни и прогнозни финансови резултати на CNU (продажба на UO_2 по пазарна цена)

В млн. RON	2017 г.	2018 г.	2019 ф. г.	2020 ф. г.	2021 ф. г.	2022 ф. г.	2023 ф. г.
Приходи за минали периоди	84,1	37,8					
Приходи, несвързани с UO2			12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
Приходи, свързани с UO2			93,12	93,12	93,12	93,12	93,12
Общ оборот	84,1	37,8	106,0	108,5	109,6	110,1	110,5
Разходи на Feldioara	42,98	28,38	42,53	41,73	40,61	39,27	37,84
Разходи на централно равнище	7,77	4,29	7,77	7,77	7,77	7,77	7,77
Suceava							
Разходи за добив (ако се приеме, че производствените разходи са равни на пазарната цена)	Няма налични данни	Няма налични данни	84	84	84	84	84
Нетна печалба	**Няма налични данни**	**Няма налични данни**	**-28,4**	**-25,1**	**-22,8**	**-21,1**	**-19,2**
Коригиран собствен капитал			115,23				
ROE ([43])				-25 %	-22 %	-20 %	-18 %

([41]) Втори план за преструктуриране, приложение 11.

([42]) Вж. решението за откриване на процедурата, съображение 25. Румъния не е представила нови обосновани оценки на разходите.

([43]) Изчислена на базата на коригиран собствен капитал в размер на 115 милиона румънски леи (допускане за 2018 г., представено от румънските органи в третия план за преструктуриране, за който е подадено уведомление); ROCE и ROA са изчислени, като нетната печалба е разделена на същата съответна съвкупна стойност, както в таблица 6.

ROCE				-20 %	-12 %	-17 %	-7 %
ROA				-7 %	-6 %	-5 %	-4 %

Източник: изчисления на Комисията въз основа на данните в третия план за преструктуриране.

4.3.4. *Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията*

(145) Съгласно точка 76 и при спазване на Насоките за ОиП, когато е отпусната помощ за преструктуриране, трябва да бъдат взети мерки за ограничаване на нарушения на конкуренцията, така че неблагоприятните ефекти по отношение условията на търговия да бъдат сведени до минимум и положителните ефекти да надвишават отрицателните. По-конкретно, мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията обикновено следва да бъдат под формата на структурни мерки, т.е. ясно разграничени продажби на жизнеспособни дейности, а не под формата на продажба на губещи дейности, които така или иначе би трябвало да бъдат изоставени, за да се запази жизнеспособността.

(146) Логиката на това условие е, че при нормални пазарни обстоятелства, ако дружеството не получи помощта, то ще фалира или дейността му ще бъде поета. Това би породило възможности за ръст на пазара и/или външен растеж за неговите конкуренти. Ето защо получателят, докато получава помощта, следва по някакъв начин частично да компенсира отрицателното въздействие върху конкуренцията, което създава. В допълнение към изискването за принос чрез помощта за цел от общ интерес, изискването за компенсаторни мерки също действа като възпиращо средство за предприятията и помага за предотвратяване на моралния риск акционерите на дружества да се обръщат към държавата, когато изпитват затруднения, но същевременно да разпределят печалба, когато те са рентабилни.

(147) В тази връзка, както е обобщено в съображения 78—82, Румъния първо твърди, че в сравнение с първоначалния план за преструктуриране, в третия план за преструктуриране държавната помощ, която трябва да бъде предоставена на CNU, е намалена с над 60 %. Комисията отбелязва, че както е заключено в съображение 125, в третия план за преструктуриране приходите от договора за доставка на UO_2 между CNU и SNN (сключен въз основа на Закон № 193/2018), възлизащи на над 250 милиона румънски леи (52,7 милиона евро) (през периода на преструктуриране според оценките на Румъния), не могат да се считат за приходи, несъдържащи помощ. Следователно тази сума трябва да се добави към помощта от 178,3 милиона румънски леи (37,6 милиона евро) помощ, което е равно на общ размер на помощта от 428,3 милиона румънски леи (90,3 милиона евро). Тази сума съставлява 97,2 % от общия размер на помощта, представен от Румъния в нейния първоначален план за преструктуриране (440,8 милиона румънски леи или 93,0 милиона евро). Поради това Комисията заключава, че интензитетът на помощта е почти непроменен и не е намален с 60 %, както твърди Румъния.

(148) Румъния също така просто повтаря вече представените доводи, по които Комисията е изразила съмнения в решението за откриване на процедурата (вж. съображения 62—68). Румъния твърди, че структурни компенсаторни мерки не са нито необходими, нито възможни, тъй като размерът на CNU е пренебрежимо малък и липсата на установен в ЕС алтернативен доставчик за CANDU технология прави въздействието на помощта върху конкуренцията несъществуващо. Твърди се, че всяка продажба би изложила на риск жизнеспособността на плана за преструктуриране.

(149) Въпреки това, въз основа на информацията, представена в съображения 21—23 и оценена в раздел 4.1.4, Комисията стигна до заключението, че е налице действителна и потенциална конкуренция от европейски дружества по отношение на снабдяването с уранов концентрат и че съществува потенциална конкуренция също и по отношение на дейността по преобразуване.

(150) Що се отнася до изтъкнатия от Румъния довод, че всяка продажба би изложила на риск жизнеспособността на плана за преструктуриране, Комисията отбелязва, че в случая с Areva ([44]), Areva е продало своята дейност, свързана с реактори (новото дружество Areva NP), на заварения френски енергиен оператор EDF. Тази дейност съставлява една трета от активите на Areva и е генерирала над 50 % от оборота на дружеството преди преструктурирането ([45]). Комисията отбеляза, че Румъния не е представила алтернативен план, включващ продажбата на която и да е от дейностите на CNU, например съсредоточаване на CNU върху миннодобивния сегмент и същевременно продажба на дейностите му по преработка/пречистване на база на действащо предприятие като самостоятелна стопанска дейност.

([44]) Вж. бележка под линия 42.

([45]) Вж. съображение 333 от окончателното решение, както е посочено в бележка под линия 42.

(151) С оглед на информацията, представена в съображения 147—150 по-горе, изглежда, че: i) съществува действителна конкуренция по отношение на дейността по добив на уран, ii) може да възникне по-нататъшна конкуренция по отношение на дейността по преработка и пречистване на уран, и iii) Румъния не предлага никакви структурни компенсаторни мерки за CNU. С оглед на това Комисията стига до заключението, че липсата на структурни компенсаторни мерки не удовлетворява критериите относно мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията, определени в точка 76 и следващите от Насоките за ОиП.

4.4. **Окончателно заключение относно съвместимостта на помощта за преструктуриране с вътрешния пазар**

(152) По отношение на заема за помощ за оздравяване, в съответствие с точка 55, буква г) от Насоките за ОиП, Румъния се е ангажирала да изпрати, не по-късно от шест месеца след датата на решението относно помощта за оздравяване или изплащането на първия транш (съображение 42 от решението относно помощта за оздравяване), доказателство, че заемът е бил изплатен, или валиден план за преструктуриране, или обоснован план за ликвидация, в който са описани етапите, водещи до ликвидацията на CNU в рамките на разумен период от време, без да е необходима допълнителна помощ. Румъния не е спазила този ангажимент, тъй като i) заемът за оздравяване не е бил изплатен и ii) Румъния е била информирана, че планът за преструктуриране (представен от Румъния през юни 2017 г. и изменен с последна версия през април 2019 г.) не осигурява достатъчен собствен принос от CNU към плана за преструктуриране, нито възвръщане на дългосрочната жизнеспособност на CNU без по-нататъшна помощ в края на периода на преструктуриране, нито подходяща компенсаторна мярка.

(153) От гореизложеното Комисията заключава, че i) преобразуването (чрез отписване на задължения) на заема за оздравяване с удължен срок в помощ за преструктуриране в размер на 60,4 милиона румънски леи (12,7 милиона евро) и ii) трите държавни субсидии под формата на безвъзмездни средства на обща стойност 117,9 милиона румънски леи (24,9 милиона евро) в полза на CNU са несъвместими с вътрешния пазар.

5. **ОБЛАСТИ НА ПРИЛАГАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ**

(154) Комисията също така надлежно взема предвид, че CNU осъществява дейност в области, обхванати от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия („Договора за ЕОАЕ“). С Договора за ЕОАЕ е създадена Европейската общност за атомна енергия, като са определени необходимите инструменти и са разпределени отговорностите с оглед постигането на цели, които включват ядрена безопасност, енергийна независимост и диверсификация и сигурност на енергийните доставки ([46]).

(155) С член 52 на Договора за ЕОАЕ се създава Агенцията за снабдяване към Евратом (ESA), за да се осигури редовно и справедливо снабдяване с ядрени горива за европейските потребители в съответствие с целите на член 2, буква г). За да осъществява тази задача, ESA прилага политика на снабдяване, основана на принципа на равен достъп до руди и ядрено гориво за всички потребители и ESA има право на избор спрямо материали, произведени на територията на Общността, и изключителното право да сключва договори, отнасящи се до доставка на руди и ядрени горива.

(156) Съгласно член 67 от Договора за ЕОАЕ „[о]свен в случаите, когато са предвидени изключения в настоящия договор, цените се определят в резултат на балансиране между търсенето и предлагането, така както е предвидено в член 60; националните законодателства на държавите членки не могат да противоречат на тези разпоредби“. В рамките на опростената процедура, установена с член 5а от Регламента на Агенцията за снабдяване на Европейската общност за атомна енергия ([47]), ESA упражнява правото си на избор и правото си да сключва договори чрез един тристранен договор между производителя, ESA и потребителя.

(157) В разглеждания случай ESA е страна по всеки договор между CNU и SNN и както е посочено в съображение 156, не е обвързана от румънски правни актове, докато оценява поръчките за закупуване.

(158) Системата за регулиране на доставките установява единствено принципа за отдаване на приоритет на потребителите в Общността, в съответствие с член 2, буква г) от Договора за ЕОАЕ, и не гарантира разпореждане с продукцията на ядрени материали от Общността. Освен това Договорът за ЕОАЕ предвижда система, която изисква цените да се определят в резултат на балансиране между търсенето и предлагането, освен ако не са налице изключителни обстоятелства ([48]).

([46]) Вж. по-специално членове 1, 2 и 52 от Договора за ЕОАЕ.

([47]) Вж. Регламент на Агенцията за снабдяване на Европейската общност за атомна енергия относно изменение на Правилника на Агенцията за снабдяване от 5 май 1960 г. относно определяне на начина за балансиране на търсенето и предлагането на руди, суровини и специални делящи се материали, ОВ L 193 от 25 юли 1975 г.

([48]) Вж. решение от 11 март 1997 г. по дело *ENU/Комисия*, C-357/95 P, EU:C:1997:144, в което Съдът е посочил, че може да съществуват изключителни обстоятелства, които могат да оправдаят отклоняване от механизма за определяне на цените, установен в Договора. Предложеният пример е „наличието на заплаха или възможна заплаха за основната цел за редовно и справедливо снабдяване с руди и ядрени горива“ (точка 47).

(159) В свои предишни решения относно държавна помощ Комисията е признала, че насърчаването на успешен сектор за ядрена енергия е основна цел на Договора за ЕОАЕ, а следователно и на Европейския съюз ([49]). Без да се засяга съответствието на доставките на CNU за SNN, уредени в Закон № 193/2018 и Решение на правителството № 126/2019, с разпоредбите на Договора за ЕОАЕ, Комисията признава, че настоящото решение може да засегне част от задълженията на Румъния съгласно Договора за ЕОАЕ по отношение на безопасността на добива и преработката на уран и сигурността на доставките, особено ако CNU трябва да прекрати експлоатацията.

(160) В контекста на настоящото производство в рамките на ДФЕС или като последващи мерки по него, Румъния може да планира да приеме мерки, гарантиращи изпълнението на целите на Договора за ЕОАЕ по отношение на безопасността на добива и преработката на уран и сигурността на доставките, например като запази способността да гарантира, че заводът Feldioara, независимо дали е притежаван и експлоатиран от CNU, или не, ще остане в състояние да произвежда UO_2 за CANDU реакторите на SNN. Въпреки това, посочените мерки в този контекст не могат да поставят под въпрос, неправомерно да намалят обхвата или да забавят изпълнението на задължението за възстановяване, произтичащо от настоящото производство, и трябва да бъдат необходими, пропорционални, разумни и ограничени във времето и обхвата до това, което е необходимо за запазване на безопасността и сигурността на доставките. В изпълнение на настоящото решение, Комисията трябва да бъде информирана предварително и да бъде в състояние да провери дали тези условия са изпълнени. Следователно настоящото решение по принцип не засяга подобни мерки.

6. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

(161) Съгласно ДФЕС и установената съдебна практика на Съда Комисията е компетентна да реши, че съответната държава членка трябва да отмени или да измени помощта, когато се установи, че тя е несъвместима с вътрешния пазар ([50]). Също съгласно установената практика на Съда наложеното на дадена държава членка с решение на Комисията задължение за отмяна на несъвместима с вътрешния пазар помощ има за цел възстановяване на съществувалото преди това положение ([51]).

(162) В този контекст Съдът е постановил, че целта е постигната, когато получателят е изплатил сумите, предоставени чрез неправомерна помощ, като по този начин се е отказал от предимството, с което се е ползвал спрямо конкурентите си на пазара, и ситуацията от преди плащането на помощта е възстановена ([52]).

(163) В тази връзка член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([53]) гласи, че „*[к]огато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера […]*“.

(164) Следователно заемът за помощ за оздравяване с удължен срок — който е станал неправомерен считано от момента, когато помощта за оздравяване не е била изплатена в рамките на шест месеца след предоставянето/изплащането ѝ — е приведен в действие в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС и следва да се счита за неправомерна и несъвместима помощ. Заемът трябва да бъде възстановен, за да се възстанови положението, съществувало на пазара преди отпускането му. Съгласно член 16, параграф 2 от Регламент 2015/1589 възстановяването следва да обхваща времето от момента на предоставяне на предимството в полза на получателя, т.е. от датата, на която помощта под формата на главницата по заема е била неправомерно предоставена на разположение на получателя, до датата на действителното ѝ възстановяване. Освен това за сумата, която трябва да бъде възстановена, се прилага лихва до момента на действителното ѝ възстановяване. Лихвата по възстановяване е отделна от лихвата по договора или други свързани суми, отнасящи се до заема за оздравяване, който CNU дължи на държавата въз основа на договорни споразумения, които трябва да бъдат съответно добавени към основния размер на помощта. Като изплаща лихвата по възстановяване, получателят се отказва от финансовото предимство, произтичащо от неговия безплатен достъп до въпросната помощ, считано от датата, на която тя е била предоставена на разположение на получателя, до датата, когато е изплатена ([54]). Лихвата по възстановяване се изчислява в съответствие с Регламент (ЕО) № 794/2004 ([55]).

([49]) Вж. Решение 2005/407/ЕО на Комисията от 22 септември 2004 г. относно държавна помощ, която Обединеното кралство възнамерява да приведе в действие в полза на British Energy plc (ОВ L 142, 6.6.2005 г., стр. 26), и Решение (ЕС) 2015/658 на Комисията от 8 октомври 2014 г. относно мярката за помощ SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), която Обединеното кралство възнамерява да приведе в действие за подкрепа на атомната електроцентрала „Hinkley Point C“ (ОВ L 109, 28.4.2015 г., стр. 44).

([50]) Вж. Решение от 12 юли 1973 г. по дело *Комисия/Германия*, C -70/72, ECLI:EU:C:1973:87, т. 13.

([51]) Вж. Решение от 14 септември 1994 г., *Испания/Комисия*, съединени дела C -278/92, C-279/92 и C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, т. 75.

([52]) Вж. решение от 17 юни 1999 г. по дело *Белгия/Комисия*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, точки 64 и 65.

([53]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

([54]) Решение от 8 юни 1995 г. по дело *Siemens SA/Комисия*, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100, точки 97—101.

([55]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията, ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1, изменен.

(165) Комисията отбелязва неотдавнашните обсъждания с Румъния, при които не беше изключена възможността нареждане за възстановяване на сумите, свързано със заема за оздравяване, да доведе до прекратяване на дейността на CNU и до продажба на активите му, за да бъдат покрити неговите задължения, включително онези, произтичащи от изпълнението на възстановяване, наложено на Румъния в резултат на настоящото решение.

(166) Фактът, че по отношение на CNU може да бъде открито производство по обявяване в несъстоятелност и че то може да не е в състояние да върне помощта, не представлява валидно основание за освобождаването му от задължението за възстановяване на помощта ([56]). В този случай възстановяването на положението преди изплащането на помощта и премахването на нарушаването на конкуренцията могат да бъдат постигнати чрез вписване на вземането, свързано със заема за оздравяване, в списъка на предявените вземания като част от производство по обявяване в несъстоятелност, контролирано от съда. Ако Румъния не е била в състояние да възстанови пълния размер на помощта, производството следва да доведе до окончателно прекратяване на дейностите на CNU ([57]).

7. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(167) Комисията заключава, че Румъния е предоставила на CNU неправомерна държавна помощ чрез заема за помощ за оздравяване с удължен срок, който е несъвместим с вътрешния пазар и трябва да бъде възстановен, а не отписан, както планира Румъния. Комисията заключава също така, че допълнителната планирана помощ за преструктуриране под формата на три субсидии от безвъзмездни средства, свързани със затварянето на мината Crucea-Botușana, отварянето на новата мина Tulgheș-Grințieș и модернизирането на завода Feldioara, в размер на 117,9 милиона румънски леи, също е несъвместима с вътрешния пазар и не следва да се предоставя на разположение на CNU. Освен това Комисията отбелязва, че Румъния вече не планира да приведе в действие някои първоначално съобщени мерки за помощ за преструктуриране, по отношение на които тя е изразила съмнения.

(168) Комисията може да проучи в бъдеще в рамките на отделни производства дали приходите, натрупани от CNU в изпълнение на Закон № 193/2018 и уточнени допълнително с Решение на правителството № 126/2019, включват неправомерна държавна помощ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ, която Румъния планира да приведе в действие в полза на Compania Națională a Uraniului SA под формата на отписване на заема, предоставен в съответствие с Извънредно правителствено постановление № 65/2016, и три държавни субсидии под формата на безвъзмездни средства, свързани със затварянето на мината Crucea-Botușana, отварянето на новата мина Tulgheș-Grințieș и модернизацията на завода Feldioara, в размер на 178,3 милиона румънски леи, е несъвместима с вътрешния пазар.

Поради това не се разрешава тази мярка за помощ да бъде приведена в действие.

Член 2

След като Румъния оттегли плановете си, производството по отношение на държавната помощ, за която Румъния е подала уведомление, под формата на безвъзмездни средства в размер на 75,5 милиона румънски леи, оперативна субсидия в размер на 213 милиона румънски леи и преобразуване на дълга на Compania Națională a Uraniului SA в размер на 13,3 милиона румънски леи, считано от 30 март 2017 г., в акции, притежавани от румънската държава.

Член 3

Заемът в размер на 62 милиона румънски леи, предоставен в полза на Compania Națională a Uraniului в съответствие с Извънредно правителствено постановление № 65/2016, и лихвите (заемът за оздравяване), които не са изплатени след шест месеца, представляват неправомерна държавна помощ, предоставена от Румъния в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и са несъвместими с вътрешния пазар.

([56]) Решение от 29 април 2004 г. по дело *Германия/Комисия*, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, точка 85; решение от 15 януари 1986 г. по дело *Комисия/Белгия*, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, точка 14; решение от 21 март 1990 г. по дело *Белгия/Комисия*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, точки 60—62.

([57]) Решение от 11 декември 2012 г. по дело *Комисия/Испания*, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, точка 104.

Член 4

1. Получателят възстановява на Румъния несъвместимата помощ, посочена в член 3.

2. Действителната сума, която подлежи на възстановяване, се равнява на размера на действително изплатения на получателя заем за оздравяване, а именно 60 367 550,53 RON, който не е възстановен от последния на румънската държава, както и съответната договорна лихва, която би следвало да е начислена от момента на изплащане на заема за оздравяване. Върху подлежащата на възстановяване сума се начислява и лихва по възстановяване от датата, на която помощта е станала неправомерна, до фактическото ѝ възстановяване.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с разпоредбите на глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([58]).

4. Румъния прекратява плащането на всички неизплатени суми по посочената в член 3 помощ, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 5

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 3, се извършва незабавно и ефективно, без да се засягат подходящите мерки, които Румъния може да приеме с оглед изпълнението на своите задължения съгласно Договора за ЕОАЕ, при условие че такива мерки са пропорционални, разумни и ограничени във времето.

2. Румъния гарантира, че настоящото решение ще бъде изпълнено в срок от четири месеца от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 6

1. В срок от два месеца след уведомяването за настоящото решение Румъния предоставя на Комисията следната информация:

а) общата сума (главница и лихва по възстановяване), която следва да бъде възстановена от получателя;

б) подробно описание на вече предприетите и планираните мерки за спазване на настоящото решение;

в) документи, доказващи, че на получателя е разпоредено да възстанови помощта.

2. Румъния уведомява Комисията за напредъка по предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение до пълното възстановяване на посочената в член 3 помощ. При поискване от страна на Комисията тя незабавно представя информация за вече предприетите и планираните мерки за спазване на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно размера на помощта и на лихвите по възстановяване, които вече са възстановени от получателя.

Член 7

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на 24 февруари 2020 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Изпълнителен заместник-председател

([58]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).